

Hergün

Japonya ne yapacak?

Muhittin Birgen

Japonya bir dünya kuvveti olarak meydana çıktığı tarihte de İngilterenin müttefiki idi. Bu ittifak sayesinde ki, denizlerden emin oldu ve ilk defa olarak bir Avrupa kuvveti, Rusya ile boy ölçüşme kalktı. O tarihlerde, Almanya, henüz Bismark politikasından ayrılmamış bulunuyordu. Bu nun için, Rusyanın dostu idi. Bu siyaset onu da, Rusyaya da İngiltere den uzaklaştırıyordu. Japonyayı İngilterenin müttefiki yapan sebebe zaten bu oldu: İngiltere için Japonya, Rusyaya karşı Uzaksarkta bir bekçi, Japonya için de İngiltere denizlerde hürriyet temin eden bir kuvvetti.

Rus - Japon harbinden sonra, dünya kuvvetleri arasındaki kombinasyonlar değişti: Çarlık, Uzaksarkta mağlubiyetin acısını İran dan çıkarmak için bir teşebbüse giriştiği zaman, bu defa, karşısında bizzat İngiltereyi bulmuş ve onunla anlaşmaktan başka çaresi olmadığını anlamıştı. 907 anlaşması, Avru panın kuvvetler müvazenesinde büyük bir değişiklik getirdi. Rusya, genişleme siyasetinin dümenini Balkanlara çevirdi ve Habsbourg imparatorluğu ile olan eski rekabetini yeniden canlandırdı. Bu sıyaset, Rusyayı, hem Japonya, hem de İngiltere ile uzun tarih dostluğuna nihayet veriyordu.

Cihan Harbinden sonra, İngiltere ile Japonya arasındaki ittifakın manası ehemmiyetini kaybetmiş bulunuyordu. Asyada Rusyanın bekliğini yapmak, Japonyanın tabii vazifesi olmuştu. Büyüyen Japon donanması İngiliz donanması için ar - kadaşlık yapacak bir kuvvet değil, belki de bir rakib olabiliyordu. Alman ve Rus donanmaları ortadan kaldırılmış, Amerikan ve Fransız donanmaları büyük kuvvetler kazanarak İngilterenin yanında mevki almış bulundukları için de İngilterenin Japonyadan beklediği bir şey, ne de Japonyanın İngiltereden yardım görme ihtimali kalmıştı. Öküz ölmüş ve ortaklar ayrılmışlardı.

Japonya, Avrupalardan da, Amerikadan da birlerce kilometre uzakta bir memleket. Fakat, yukarıdaki tarih hadiseleri dikkatle mütalea edilince görülür ki, Japon siyaseti, Avrupaya da, Amerika'ya da sıkı sıkıya bağlıdır. Sebep: Evvelâ, dünya politikası denizlerde - ve büyük denizlerde yapılır; saniyen, Japonya kara pazarlarına muhtaçtır, Asyada yayılmak için hamlelere girişme mecburdur. Şu halde, denizde kuvvetli, kuvvet olarak, dünya kuvvetleriyle anlaşmalar yapmak ihtiyacı vardır. Japonya, Asyada yayılabilir. Aşyanın şimal sahaları fakirdir; iklim şartları ağırdır. Şu halde merkezî Çine, cenubi Çine, zengin cenub sahalarına yayılmayı düşünmeğe muhtaçtır. Bu siyaset, her şeyden evvel İngilterenin muhafazetini çarçapağı için Japonyanın büyük bir donanması bulunmalıdır.

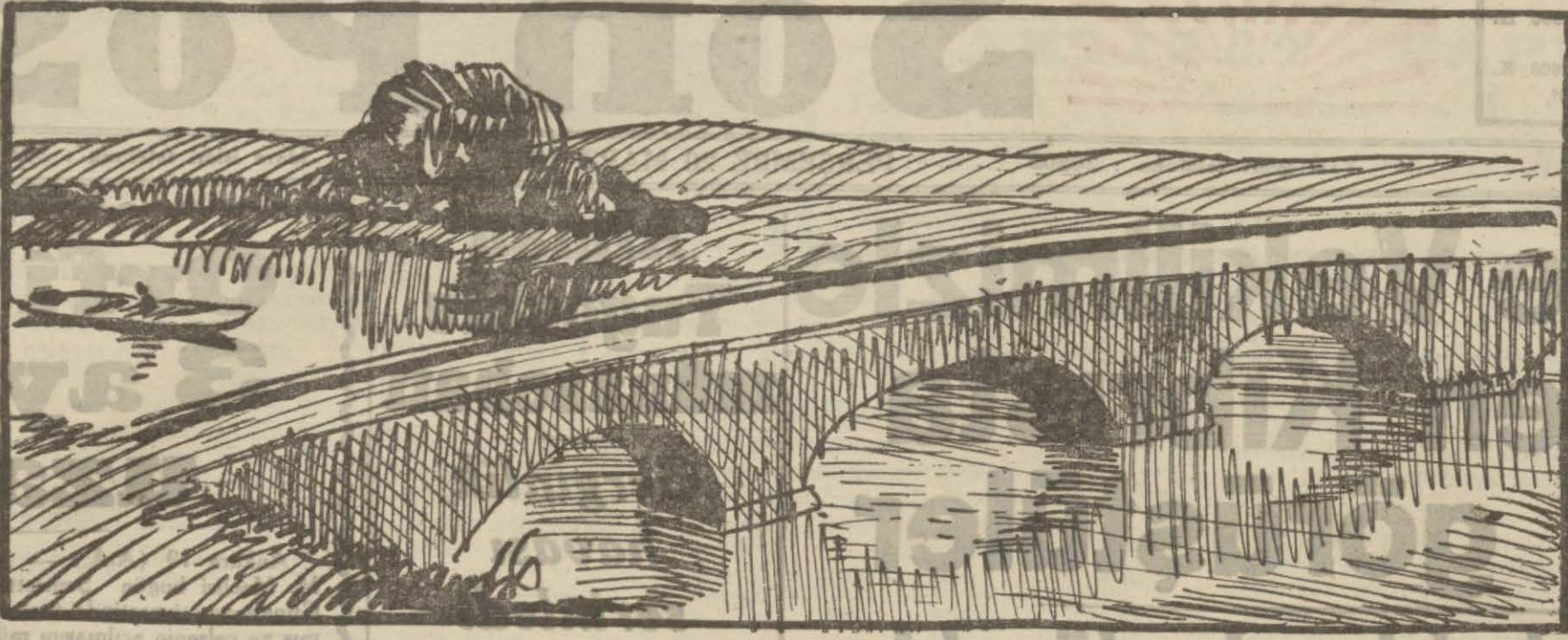
Japonya, sessiz sessiz, bu donanmayı vücuda getirdi. Deniz kuvvetlerinin hızla geliştiği görülür. Bu konferanslarda en çetin müzakerelerin Japonya olduğunu kolay hatırlayabiliriz. Bugün Japonya, en yeni ve en ağır gemi bakımından birinci sitede geliyorsa, bu, sessizce tabii edilen eski bir politikanın mahsulüdür. Japonya, bu kuvveti, günün birinde, kendi deniz strateji sahasında, kendisine bir hakimiyet temin edebilmek için yapmıştır. Japonya, Asyada müstakil bir siyaset sahibi olmak istediğine göre, bir ada memleketinin müstakil bir siyaset yapabildiğini yegâne şartı donanma olduğunu çok iyi öğrenmiştir.

Görülüyor ki, Japonya, bütün inkişaf tarihinde, dünya kuvvetleri arasında bir takım müvazene kombinasyonları takib etmiştir. Bu müvazene kombinasyonları onu, kâh şu tarafa, kâh bu tarafa sevketmiş ve fakat, bütün bu istikamet değiştirmeleri esnasında, daima kendi hakiki istikametini unutmuyarak muayyen bir Japon hedefine doğru yürümüştür. Cihan Harbinde Almanya aleyhine hareket ettiyse, bunun bir sebebi, Çin sahillerinde bir Alman üssünü ele geçirmek ve oraya ayak basmak idi. Cihan Harbinden sonra yorgunluk dinlendirmekle meşgul olan Avrupalardan uzakta, Japonya kendisine sanayi ve donanma yapmakta başka bir şey düşünmedi ve muvaffak oldu.

Avrupalardan ve Amerikandan uzakta oldukları zamanda Japonya uyanık durdu ve Çin istila hareketine teşebbüs ettiği zaman pek güzel biliyordu ki kendisine silahla mühalif edecek kimsa yoktu. Aradığı fırsatı çıktığına hükmederek harekete geçti. O zamandanberi ce -

(Devamı 7 ne sayfa)

Resimli Makale:

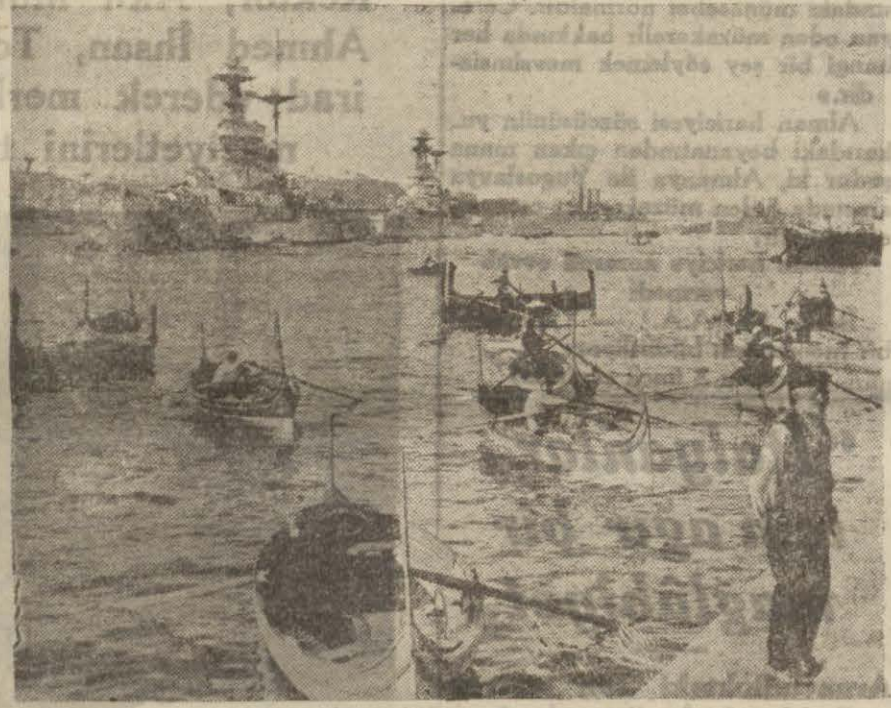
Herhangi bir işe teşebbüs ettiğiniz zaman, veya herhangi bir meseleyi müdafaa edeceğiniz vakit dikkat edeceğiniz tek bir nokta vardır; o da hareketin veya sözün başı ile sonu ve baş ile son arasında sıkı bir münasebettir.

Herhangi bir teşebbüste veya herhangi bir hasbihalde ilk tesiri başlangıç, kat'î tesiri de son hareket veya söz teşkil eder, aradaki insicam da bir derenin iki sahilini birbirine bağlayan köprü hükmündedir.

Tetkikler

İngilterenin Akdenizdeki istinad noktalarından Maltanın ehemmiyeti

Yazan: Hasan Âli Ediz

Malta adasından bir görünüş

İngilterenin Akdenizdeki ikinci istinad noktası Malta adasıdır. Harbin süklet merkezinin Akdenize intikal edişinden ve Alman hava kuvvetlerinin Akdeniz havzasında faal bir rol oynamağa başlamasından sonra, Malta adası büsbütün ehemmiyet kesbetmiş bulunuyor.

İngiltere, daha Napolyon muharebeleri zamanında Malta adasını eline geçirmişti. Malta, Akdenizin ortasında ve bu denizin nispeten en dar bir yerinde, Sicilya adası ile Afrika sahilleri arasında bulunmak, tadir. Maltanın Sicilya adasına olan mesafesi 90 kilometre, Tunusa olan uzaklığı ise 320 kilometredir.

Malta, kendisine tabii olan küçük Gotso ve Kamino adaları birlikte, daha bir hayli zaman önce, Akdeniz havzasında birbirleriyle rekabet eden devletlerin dikkatini çekmiş bulunuyordu. Bu her şeyden önce Maltanın stratejik ve ekonomik ve hususiyetlerinden ileri gelmekte idi.

Maltanın toprakları fevkalâde münbit ve mahsuldardır. Malta adası, senede iki, üç defa mahsul vermektedir. Maltada: Buğday, patates, pamuk, tütün, üzüm, zeytin, portakal, şeker kamışı yetişmektedir. Burada balıkçılık ve arıcılık fevkalâde inkişaf etmiş bulunmaktadı.

Maltada son zamanlarda hafif sanayi, bilhassa mensucat sanayi büyük bir inkişaf göstermiştir. Meselâ ketenli ve pamuklu mensucat sanayi bir hayli ileri gitmiş bulunuyor. Maltanın ticareti de çok ileridedir. 1928 yılında Malta limanlarını 3,5 milyon ton hacmine 2500

vapur ziyareti etmiştir. Adadaki İngiliz garnizonuna hesaba katmazsak 1829 yılında bu adanın nüfusu 114 bin; 1873 yılında 146 bin; 1913 yılında 217 bin; 1929 yılında 233 bindi. Bir kilometre murabbaına isabet eden nüfus miktarı 237 dir.

Maltanın merkezi La Valetta limanıdır. Gerek La Valetta, gerekse adanın diğer limanları, her bakımdan fevkalâde müstahkemdirler.

Malta adası, Cebelütank ve Iskenberine ile, üç kablo vasıtasıyla bağlı bulunmaktadır. Bundan başka Maltanın Akdeniz kıyısındaki bazı Fransız limanlarında da kablo irtibatı vardır.

Malta adasının sakinleri olan Maltuzlar, Fenikelerden, Arablardan ve İtalyanlardan mürekkep karışık bir millettir. Maltuzların dili, Feniye ve Kartaca ve Arab dillerinden kök almış, daha sonra İtalyan dili ile de karışmıştır. Maltahların dini katoliklerdir. Bura halkı üzerinde son zamanlarda kadar kilisenin nüfuzu pek büyüktü.

Malta adasının çok trajik bir tarihi vardır. Adanın, Akdeniz hakimiyeti üzerin etesir yapmağa müstaid olan stratejik vaziyeti, bütün istifâçılarını dikkatini buraya çevirmelerine sebebiyet vermiştir. Bu ada, bütün bir tarih boyunca, muhtelif devletler arasında bir mücadele ve bir çarpışma mevzuu olmaktan bir türlü kurtulamamıştır. Malta adası ilk çağlarda sırasıyla: Fenikelerin, eski Yunanların, Kartacalıların, Romalıların hakimiyeti altında

(Devamı 6 ncı sayfa)

EDEBİYAT

Servetifünun edebiyatı ve bir haksızlık

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

İsmail Habibin «Edebi yeniliğimiz» isimli edebiyat kitabının «Servetifünun» edebiyatına taallük eden birkaç satırı, son günlerde gazetelerdeki bazı makalelerin günün edebî dedikodusunu teşkil ediyor.

Kitabta haklı olarak itiraz edilen satırlar bilhassa şunlardır:

«Meşhur Baba Tahir musavver Malûmatı neşrediyordu. Diğer taraftan Ahmed İhsan Bey de musavver Servetifünun neşreylemekte idi. Her iki mecmuanın da bir rekmeti yoktu. Her ikisinin isminden anlaşıldığı üzere resimlerle meşgul idiler. İşte edebiyat ile alakası olmayan bu iki mecmua bir gün münakaşaya tutuştular.»

İsmail Habib ne demek istiyor? Demek istediği sarış: Servetifünun mecmuasının Edebiyatı Cedidenin evvel edebiyatla hiç alakası yokmuş. Baba Tahirin gazetesi ne ise o da aynen onun gibi renksiz bir mecmua imiş. Nihayet bir gün bu iki gazete kavgaya tutuşmuşlar!

İşte son günlerde Ahmed İhsan müteessir eden ve Nizamettin Nazifi şiddetli bir makale ile İsmail Habibin karşısına çıkaran bu yanlış ve hakikate hiç uymayan hükümlerdir ki, bu hafta bizi de bu bahse sevk ediyor.

Önce iki mecmua arasında hiçbir suretle mukayeseye imkân olmadığını tebarüz ettirmek isteriz. Çünkü Baba Tahirin Malûmatı Babıali caddesinde o zamanlar sadece sahibinin ismi ile bile girilip ve hafiyelik ruhunu temsil etmeğe kâfi idi. «Servetifünun» ise, sahibi ve başmuharriiri Ahmed İhsanın himmetiyle edebiyatımıza en canlı ve asil bir ekol hediye etmiştir. Bu sebehten ne iki mecmuayı, ne de iki gazete sahibinin ismini yanyana zikretmeğe mahal vardı. Buna her şeyden evvel ilmi vicdan kani olamaz.

İkinci cihet, Halid Ziya ve Tefvik Fikret ekolünden evvel Servetifünunun edebî hüviyeti olmaması iddiasıdır. Bu iddia da tamamen yanlıştır. Zira, Halid Ziya bile, henüz İstanbul'da gelip Servetifünun edebiyatçıları arasına girmeden çok zaman evvel İzmir'den bir mensure göndermiş ve bu küçük yazı, İzmirdeki Hizmet gazetesindeki neşriyatı ile o zamanlar İstanbul'da da tanınmağa başlamış olan üstad Halid Ziya hakkında «Servetifünun» tarafından birkaç itirakârane satırla bu mecmuaya dercolunmuştu. Fakat dahası var: «Servetifünun», daha ilk yazının anından itibaren Nabizada Nazımın yazdığı ile edebiyata hizmet etmiştir. Bunlar meyandan, Fuzuli ve Nedim gibi divan şairlerimize ile garb meşahiri hakkındaki etüdüleri bilhassa meşhurdur. Aynı surette Nabizada Nazımın «Zehra»nın tefrikası da muharririnin vefatından sonra gene o mecmuada Mahmud Sadıkın delâletile vaki o

luyor. Ahmed Rasim de mecmuanın ilk nüshasındanberi içinde idi. Demek ki Edebiyatı Cedidenin başlamasından yıllarca evvel, Servetifünun edebî mahiyette hizmetle temeyyüz etmektedir. O halde, nasıl olur da bu mecmuayı Baba Tahirin mecmuası ile aynı renksizlikte göstermeğe kalkarlar? İhsan bu haksızlığa gülmek mi, ağlamak mı lâzım geleceğini hakikaten kestiremiyor!

Fakat İsmail Habibin «Servetifünun» hakkındaki indî ve yanlış mütaaleları bu kadarla da bitmiyor. Üdebayı Cedide'nin bu mecmuada toplanmış sebebinin de hakikatin haricinde bir iddiaya bağlıyor ve bilhassa diyor ki:

«Recaizade Ekrem Bey bir genç kitabına yazdığı takrizde (abes ve müktebes) kelimelerinin kafiye yapılmalarını teviz ediyordu. Arab harfleri imlâsile son harfler aynı olmağının bu kafiyenin caiz olamayacağı hakkında Nazif Sururi namında biri Malûma gazetesinde Ekrem Beye karşı şiddetli ve bombardıman mahiyetinde hücumu kalktı. Ekrem Bey hangi mecmuada cevap versin? Eski şakirdi olan Ahmed İhsan Bey aklına geldi. Onun çıkarmakta olduğu mecmuada Malûmata karşı cevaplar vermeğe başladı. Ekrem Beyin haksız yere uğradığı bu hücum onun talebesi olan Tefvik Fikretin de hiddetini celbetti. Üstad da, şakird de sekillere karşı yeniler bir cephe almasını muvafık buldular. Zaten bunun için de lâzım gelen unsurlar yok değildi.»

Kitabın muharriri, bu satırlardan sonra, başta Tefvik Fikret ve Halid Ziya olmak üzere, o tarihte Cenab Şehabettin, Hüseyin Cahid, Hüseyin Suad gibi gençlerin nasıl Servetifünunda toplandıklarını bildiriyor ve sonra da bunlara iltihak edenleri sırasıyla hatırlıyor. Fakat burada da bizim bu yazımızı alâkadar eden cihet, bu topluluk değildir. İhsanî mesele, Ekrem Beyin Ahmed İhsana ilk gönderdiği mektub meselesi etrafındaki yanlıştır. Zira, o tarihte Servetifünun ve Malûmatın maada diğer bir takım mecmualar daha çıkmakta idi ve Ekrem Bey bunlardan herhangi birisine Nazif Sururiye karşı cevabını dercettirmek imkânına malikti. Hatta üstüden yazısını başlarına koyup öperler ve öylece neşrederlerdi. Halbuki İsmail Habibin bu satırların okuyan liseli gençler şöyle sanacaklar: Demek ki Ekrem Bey, yazısını neşretmek için başka vasıta bulamayacakmış! Demek ki Ekrem Bey, bu sebehten Ahmed İhsana bir mektub yazmış! Hayir efendim, mesele öyle değil. Ahmed İhsana gönderilen mektub, büsbütün başka bir hâdise üstüne Ekrem Beyin talebesine memnuniyetini bildiren bir tesekkür mektubudur. O hâdise de şudur: Ekrem Beyin Semsa isimdeki romanını ne

Sözün kısası

Bu hassasiyeti Takdir ederiz!

E. Ekrem Talu

Bir hafta kadar oluyor, bu sütunun muharriri Ankara gümrüklü paket postahanesinin «Gelen» gışesinde maruz kaldığı bir muameleden, canı bihakkin sıklan bir vatandaş sıfatıyla şikâyetce bulunmuştu.

Şikâyet akıl ve mantığın kuvvetli esaslarına istinad ediyor, ve bu günkü rejime yakışmayacak köhne bir zihniyetin hâlâ köşede bucakta serpiyelerini görmekten duyulan çok yerinde ezâyî şerh ediyordu.

Aradan üç dört gün geçiyor. mez, Ankara gümrük müdürü bulunun muhterem zat telefonu açıp idare namına özür dilemek gibi pek ince, pek kibar bir harekette bulunmakla beraber mevzuu bahsolan memurun da ceza gördüğünü bildirirdi.

Hak ve mantık bir kere daha muzafer olmuş, hüsnü niyetle yapılan bir şikâyet Cümhuriyet makamıncı nazarı itibara alınmıştı.

Gazetecinin istediği de bundan başka bir şey değildi. Devlet mefhumunu haksızlık idrak eden camialarda matbuatin bir de irşad vazifesi olduğu kabul edilmiş vakıtlar dandır. Gazeteci devlet mekanizmasında gözüne çarpan sakatlıkları eğer akıl ve mantıkla teşhir ve tenkid eder, alâkâk makamlar da hükümlü niyetle ve sırf vatanî ve millî bir endişe ile yapılan bu tenkidi iyi telâki eyley de düzeltmeye çalışırsa şüphesiz ki umumi nizam bundan ziyadesiyle faydalanır.

İşte bu ancak ileri rejimlerde, demokrasilerde, kuvvetini halktan aldığı için gene halkın menfaatini her şeyden üstün tutan idarelerde görülen iç açıcı, ferah verici bir manzaradır.

Türk gümrük idaresi zaten ötedenberi yar ve ağyarın mütekâmil hünerini kazanmış en mükeddim müesseselerimizden biridir. Yerli, yabancı kimi görür ve gümrüklerimiz, gümrükçülerimiz hakkında konuşursanız size daima hayranlığandan bahsedir. Nezaket, anlayış, sihulet, gümrük idaresinin şayan olduğunu biliyorduk. Bilhassa genç ve aydın kafalı Gümrükler Vekilimizin o şiarî titizesine muhafaza etmekteki azmi her sitayışın üstündedir.

Bu sefer, bu küçük hâdiseye gösterilen alâka beni hem şahsan hem de vatanına delicesine aşık nazîz bir ferd sıfatıyla çok mütehasis, memnun ve minnettar etti. Bu hislerimi gene bu sütunda alenen beyan edebilmek benim için bir hazdır. Zira tenkid etmek, gazetecinin vazifelerinden olduğu gibi sırası gelince hayranlığını ve minnettarlığını bildirmek de onun birinci derecede bir vazifesidir.

E. Ekrem Talu

maddi, ne manevî bir hak tanımayan Malûmat gazetesine iltibas ediyorlar ve Baba Tahirin gazetesinde arzusu hilafına imzasının görünmesi Ekrem Beyi gücendireyor. Buna haber alan Ahmed İhsan Bey, Servetifünunda bir makale ile Malûmatın bu hareketini doğru bulmadığını bildiriyor. İşte bunun üzerinedir ki, Üstad Ekrem o mektubu Ahmed İhsana yazıyor. Hâşâ mesele, sadece Semsa meselesidir ve «abes, müktebes» davalası hiçbir alakası yoktur.

Şimdi fikirlerimizi toplayarak, İsmail Habibin nedense «Servetifünun» edebiyatı tarihindeki bu hakikatleri böyle yanlış olarak işaret etmesindeki sebepleri araştıralım.

Fakat heyhat, ne kadar araştır-sak bu işin içinden çıkamayız. Olsa olsa, bu edebiyat davalasında Ahmed İhsanın hiçbir himmeti olmadığını ve sadece bir gün tesadüfî olarak Ekrem Beyin delâletile Tefvik Fikret ve arkadaşlarının onun mecmuasında toplandıklarını anlatmak istiyor. O takdirde de (yani bu itibar telkin ettiği fikre göre) bütün şeref, Üdebayı Cedide erkânına aiddir ve mecmuasının şimdi elli birindir. (Devamı 4 üncü sayfa)

TAKVİM

MART		
Rumî sene 1357	20	Arabi 4076 1360
Mart 7	Resmî sene 1941	Kasım 193

PERŞEMBE		
Güneş	Safer	İMSA
7 94	21	5 24
11 48		10 0

Safer		
Oglo	İkindi	Aksan
S. 13	S. 24	S. 19
V. 18	V. 24	V. 21
E. 6 00	E. 2	E. 4 81

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir gazetenin izdivaç illanları sütununda şunları okuduk: «Boym 1,57, kilom 50, kişnişirinde, müteneşidü, sempatik, cazib 19 yaşlarında bir kızmım. Senim, arkadaşlarım meclisimin tatlı olduğunu söyleriz. Müzikten anlarım. Hayatı daima iyi taraflarından görürüm» Kanaatkârm. Bana talib olacak

bu yıl ayda en az 150 lira geliri olma ve kimsesi bulunmamahdır. Ev işlerine biraz vukufum varsa da, açılmak istemem. Bunun için bir hizmetçi tutabilmek iktidarında olmalıdır. Mevkii içtimal sahibi, yüksek tahsil mezunu, birkaç lisan bilen taliblerim...

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

(Devamı 7 ne sayfa)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Dünya vaziyeti karşısında Türkiye

Cumhuriyet Halk Partisi yurdun her tarafında halkı irşad edecek konferanslar tertib etti

Ankara 19 (Hususi) — Cumhuriyet Halk Partisi yurdun her tarafında dünya vaziyeti ve bu vaziyet karşısında Türkiye'nin aldığı tedbirler ve ittihaz eylediği hattı haberler ve irşad edecek konferanslar tertib etmiştir.

Bu konferansları vermek üzere 50 kadar meb'us vazife almışlardır. Konferanslar 25 Martta başlayacak ve 5 Nisanda tamamlanmış olacaktır.

İstanbul ve Ankara'da bu mevzu Sivas meb'usu Şemsettin Günaltay tarafından teşrih edilecektir.

Karadeniz vilayetlerine Kocaeli meb'usu Salâh Yargı, İzmit ve Bolu'ya Feridun Fikri, Erzurum ve Karsa Süreyya Evren, İzmir'e Konya meb'usu ve hariciye emcümni reisi Muzafer, Trakya'ya Hasan Reşid Tankut gideceklerdir.

Makineye Verilirken Hariciye Vekili Kıbristan döndü

Ankara, 20 (Hususi) — Kıbrıs'ta, İngiliz Hariciye Nazırı Edenle yaptığı mülakattan sonra, bu sabah saat 10 da Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu Ankara'ya muvasalat etmiştir.

Kıbrıs'tan ayrılanlar Kahire, 20 (A.A.) — B. B. C.: Kıbrıs halkı Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve İngiliz Hariciye Nazırı Edeni coşkun tezahüratla karşılamıştır. Görüşmeleri müekâb Eden Saracoğluna tayyare meydanına kadar refakat etmiştir. Burada bir askerî kit'a resmi selâmı ifa etmiştir.

Mülakatta İngiliz elçisi de bulundu Kahire, 20 (A.A.) — B. B. C.: Edeni Saracoğlu arasında mülakattın çok memnuniyetbahs olduğu bildirilmektedir. İngiltere'nin Türkiye büyük elçisi Hugenes de mülakatta hazır bulunmuştur.

Yugoslavyanın kararı

"Sonuna kadar bitaraf kalmağa çalışacağız."

Belgrad 20 (A.A.) — B. B. C.: Yugoslavya Münkâlat Nazırı Buzi dün irad ettiği bir nutukta demiştir ki:

— Sonuna kadar bitaraflığımızı muhafaza etmeye çalışacağız. Başkalarının hiç bir şey istemiyorumuz. Fakat bize aid olan hiç bir şeyi de başkasına vermiyeceğiz.

Amerikan bahriyesinin İngiltereye ilk yardımı

Vaşington, 20 (A.A.) — B. B. C.: Bahriye nazırı Knox dün Amerikan bahriyesinin ilk yardım olarak İngiltereye tahlebahir avcıları, küçük motorbotlar ve diğer küçük gemiler verdiğini bildirmiştir. Nazır, bu hafif cüzümların İngiltere tarafından Manş denizinde kullanılabilceğini ilâve etmiştir. İngiltere, hase' uğruyan kendi gemilerinin Amerikan tezgâhlarında tamir edilmesine müsaade istemişse de bu husus henüz bir karara bağlanmamıştır.

Londra dün gece senenin en şiddetli hava taarruzuna uğradı

Londra, 20 (A.A.) — B. B. C.: Gece, Londra senenin en şiddetli hava taarruzuna maruz kalmıştır. Yangın ve tahrib bombaları atılmıştır. Yardım ekipleri sabah ilk saatlerinde kadar yangınları söndürmek için gayret sarfetmişlerdir. Dört hastane hasara uğramıştır. Diğer hasarat hakkında henüz malumat yoktur.

"Gökte esrarengiz şeyler cereyan etmektedir,"

Madrid, 19 (A.A.) — Madrid'de çıkan A.B.C. gazetesinin Londra muhabiri, İngilterede yeni hava müdafaa vasıtalarından bahseden bir yazısında şöyle diyor:

Gökte esrarengiz şeyler cereyan etmektedir. Vaziyet çok değişmiştir. İngilizler sığmak ve ikametgâhlarında her zamankinden daha emniyettedirler. Açık olarak görülen hissiyat, geçen Eylül hâdiselerinin tekrâr etmeyeceği merkezindedir.

Askerde ölenlerin sigortaları ödenecek

Ankara, 19 (Hususi) — Ticaret Vekâleti mühim bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Yakında Başvekâlete takdim edilecek olan bu proje esaslarına göre, millî korunma kanununun fevkalâde zamanlarda hükümete verdiği salâhiyetlere dayanarak sigorta işlerine bazı yeni hükümler ilâve edilmektedir. Fevkalâde ahval dolayısıyla hayat sigortası primlerini ödemeyen vatandaşların haklarını mahfuz tutulacak, harb olsun olmasın askerde ölenlerin ailelerine taahhüd edilmiş meblâğ şirketlerce ödenecektir.

Büyük riyaziyeci Salih Zekinin iki eseri bastırılıyor

Ankara, 19 (A.A.) — Türk Tarih Kurumundan: Maarif Vekilliği tarafında müsveddeleri kurumumuza hediye edilmiş olan büyük riyaziyecimiz merhum Salih Zekinin «Asarı Bakıye» ve «Kamusu Riyaziye» adlı iki mühim eserinin bastırılmasına başlanmıştır.

Yunan tebliği

Atina 20 (A.A.) — B. B. C. Resmî tebliğ: Merkez ve şimal cephelelerinde yapılan iki şiddetli İtalyan taarruzu püskürtülmüştür. 3 tank tahrib edilmiş ve bir miktar esir alınmıştır.

Amerikan meclisi yardım tahsisatını kabul etti

Vaşington, 20 (A.A.) — B. B. C.: Meb'usan meclisi dün, 55 e karşı 377 reyile İngiltere ve diğer demokrasilere yardım kanununun jübiki için 7 milyar olan tahsisatı kabul etmiştir. Bu tahsisatın en geç 25 Martta kadar ayran meclisi tarafından da kabul edilmesi için lâzım gelen tedbirler alınmıştır.

Eski Yugoslav Başvekili Yunan'ına gidiyor

Londra, 20 (A.A.) — B. B. C.: Belgrad'dan verilen haberlere göre eski Yugoslav başvekili Stoyadinoviç Yunan'ına müteveccihen Yugoslavyadan ayrılmıştır. Polisler hududa kadar kendisine refakat etmişlerdir. Hatırlardır ki, Stoyadinoviç Mihvere karşı temayülü dolayısıyla Sarajevo civarında bir köyde ikamete memur edilmişti.

Mareşal Mannerhaym hasta

Helsinki, 20 (A.A.) — 72 yaşında olan mareşal Mannerheim bir kaç gündür hasta.

İngilterede hava kurbanları: 1.000 kişi öldü

Londra 19 (A.A.) — Hava ve dahilli emniyet nezaretlerinin tebliği:

12/13 Mart gecesi Mersey mıntakasına ve 13/14 Mart gecesi Clyde mıntakasına yapılan hücumları hakkında mufassal raporlar gelmiştir. Son raporlara göre, bu iki gece zarfında Clyde mıntakasında takriben 500 ölü, 500 ağır yaralı ve Mersey mıntakasında takriben 500 ölü, 800 ağır yaralı vardır.

Hamburgda ölenler

Hamburg 19 (A.A.) — D. N. B. ajansının bildirdiğine göre, 13/14 Mart gecesi İngiliz tayyareleri tarafından yaralananlardan bir kısmı akciğeri yaralananlardan bir kısmı ölmüş olduğundan, bu akın neticesinde Hamburgta ölenlerin sayısı 57 ye çıkmıştır.

Alman - Yugoslav münasebatı

(Baştafı 1 inci sayfa)

Bugün, yabancı gazeteler, yabancı memleketlerde çıkarılan haberler ve şayialarla alakadar olarak Alman - Yugoslav münasebetlerinin bugünkü vaziyeti hakkında Alman hariciye nezaretinden malumat istemişlerdir. Salâhiyetler makam-lar, bu suale cevap vermektin imtina etmişlerdir. Esasen Alman hariciye nezareti, Almanya ile Yugoslavya arasındaki münasebetler hakkında sorulan bütün suallere hiç bir cevap vermemişlerdir.

Şayialar

Londra 19 (A.A.) — Ofi: Belgrad'da Yugoslavya başvekili ile hariciye nazırının bugün Berline teşkil edecekleri hakkında şayialar devam etmektedir.

Balkanlarda vaziyet

Londra, 19 (A.A.) — Diktatörlerin niyetleri bakımından Balkanlardaki vaziyet büyük bir istifham noktası teşkil etmekte devam etmekte beraber son hafta içinde kayda değer bazı karakteristik noktalar arz etmektedir. Filhakika bizzat Mussolini'nin idare ettiği ilkbahar taarruzu yedi gün devam eden mezburhane muharebe rağmen Yunan hattının mukavemetini kırması muvaffak olamamıştır. İtalyanlar 120 bin kişi ile taarruz etmiş ve 50 bin kadar zayıf vermişlerdir. İtalyanların pek büyük gayret gösterdikleri bu taarruzun, kamete uğruyacağını Mussolini tasavvur bile etmiyordu.

Balkanlarda yağın bol kar ve hücum süren şiddetli soğuk sebebiyle bu bu sırada hava askerî hareket için müsâid değildir.

Bundan başka Yugoslavya üzerine yapılan Alman tazyiki de hiçbir netice vermemiştir. Yugoslavya hakkındaki Almanyanın gösterdiği tereddüd hâlâ devam etmektedir. Bu, Hitlerin henüz harekete geçmemiş olmasıyla da sabittir.

Donavan Ruzvelte izahat verdi

Vaşington, 20 (A.A.) — Ruzvelt bu sabah erkenden Hopkins ile albay Knox'u beyaz saraya davet etmiştir.

Bu toplantıda, Donavan Avrupa'da ve Yakınşarkta yaptığı altı haftalık seyahat hakkında izahat vermiştir.

Siyaset ALEMİNDE

• İlkbaharla karşılaşıırken..

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İlkbaharın girmesi, Balkanlar üzerinde kendisini nispetiren tehlikenin fiili bir harekete inkılâb edebileceğini hesablayan İngilizleri, Afrikadaki İtalyan imparatorluğu'nu tasfiyeye matuf askerî hareketlerini hızlandırmaya sevk etmiştir. İtalyan Somalisinin işgali bu yüzden tamamlanmaya yakın bir safhaya getirilmiştir.

Evvelce tahliye olunan İngiliz Somalisinin merkezi olan Berbera ise, Habeşistanın denizle muvasalasını kesmek maksadıyla donanmanın yardımı ile bir ihraç hareketi neticesi işgal olunmuştur. Şimdi harekât, muhtelif kollardan Habeş yüksek yaylalarına tevcih edildiği gibi İtalyan Eritresinin kilidi vazifesi görülen Keren şehri de İngilizlerin kat'i hücumlarına hedef ittihaz edilmiştir.

Bu arada göze çarpan nokta Libya'yı işgal eden kuvvetlerin Bingaziye'den sonra tevakkuf etmiş olmalarıdır. Yüzlerce kilometrelik bir kum sahrası boyunca tarihî nakir kaydediği seri bir taarruz hareketi icra eden bu kuvvetlerin, böyle azim bir gayret sarfından sonra dağılan birliklerini toplamasını ve bir parça nefes almak istemesini tabii görmek lâzımdır. Bütün bu hareket göstermektedir ki Yakınşark İngiliz ordularını başkumandanlığı, uğradıkları mütevali muvaffakiyetsizliklerden dolayı manevyatları bozulmuş olan Afrika İtalyan birliklerinin kârını bir an evvel itimam ederek başka noktalarda hasıl olacak ihtiyaçlara cevap vermek ve lüzum görülecek yeni teşebbüslere imkân elde etmek istemektedir. Afrika harekâtında bu bakımdan iki zid manzara müşahade olunmaktadır:

Bir tarafta işlerini bir an evvel bitirmek isteyen İngilizlerin acelesi, diğer tarafta ise İngilizlerin planlarını mümkün olduğu kadar geç tahakkuk ettirmelerini temin için mezburhane bir temerrüd gösteren İtalyanların mukavemet gayretleri.

Bu arada ise Balkanlar mıntakası esrarengiz denilebilecek bir süiküta bürünmüş bulunmaktadır. Bulgar - Yunan hududlarının müntehasına kadar ilerlemiş bulunan Alman kuvvetlerinin ne yaptıkları meçhul olduğu gibi Belgrad'da cereyan eden içli dışlı müzakerelerin mahiyeti de elân aydınlanmış değildir. İlkbahar, Yakınşark denilen sahâyı ıste bu şartlar içinde bulmuş oluyor.

Selim Ragıp Emeç

Amerika harb dışında değil

(Baş tarafta 1 inci sayfa)

bahs vaziyeti bir emrivaki haline getirebilir. Bir Amerikan gemisi hücumla uğruyacak veya batırılacak olursa biz fiilen harbe pıreceğiz. Şüphesiz mukabelede gecikmiyeceğiz. Nevyork Times gazetesi ise şöyle demektedir:

Amerikanın infiradçılığı ölmüştür. Fakat bunu Berlin anlamış gibi görünüyor. Amerikan milleti bu harbe kendisi için mevzuubahs olan şey hakkında realist bir fikre sahip bulunmaktadır. Biz İngiltereyi müdafaa için söz verdik. Çünkü İngiltere Atlantığın kalesidir. Bundan dolayıdır ki İngilterenin müdafaa için zarurî olan silahların veya bu suretle İngiliz limanlarına kadar gitmesini temin edeceğiz. Bu hususta başka bir vasıtâ bulamazsak Amerikan milleti hükümetten kafileler teşkilini de istiyecektir.

Amerikaya verilen siparişlerin yekünü

Vaşington 19 (A.A.) — Bütçe müdürü Smith kongreye İngilterenin harb zamanındaki mali muamelelerine dair muhtasar bir rapor göndermiştir. Bu raporun anlaşılmasına göre İngilterenin şimdiye kadar Amerikaya verdiği siparişlerin umumi yekünü 2 milyar 700 milyon dolara balığ olmaktadır. Bunun 1 milyar 682 milyon doları tediye edilmiştir. İngiltereye teslim edilmiş olan bütün malzemenin parası ödenmiş bulunmaktadır.

Bir aylık harb masrafı

Amerika hükümetinin istihbarına nazaran İngiltere ile Kanada, Avustralya, Yeni Zelânda, cenubi Afrika ve Hindistanın aylık harb masrafları 1 milyar 750 milyon dolar tutmaktadır. Bu yekünün 1 milyar doları İngiltereye isabet etmektedir. Kanadanın 1941-1942 mali senesi zarfında 1 milyar 400 milyon dolar sarfedeceği tahmin olunmaktadır.

Başvekil Romanya elçisini kabul etti

Ankara 19 (A.A.) — Başvekil doktor Refik Saydam, bugün saat 11,30 da Başvekâlette yeni Romanya elçisi Telemaque'ı kabul etmiştir.

Berlin Vaşingtona karşı mukabil tedbirler alacak

Berlin, 19 (A.A.) — Yarı resmî bir mebadan bildiriliyor

Almanya Monroe kaidesi hakkında hiçbir zaman enternasyonal mahiyette kat'i beyanatta bulunmamış olmakla beraber, Führer ve hariciye nazırı Almanyanın bu prensibe asla itiraz etmediğine defaatla işaret etmişlerdir.

Bu beyanat bugün Alman Hariciye nezaretinde cenubi gazeteciler tarafından sorulan suallere cevaben yapılmıştır.

Alman hariciye nezaretinde şu cihet de kaydedilmektedir ki, Almanya bu kaidenin iki taraflı olması lâzımgeldiği, yani Amerika için de Avrupa işlerine karışmamak mecburiyetini tazammun ettiği telâkkisindedir.

Amerika bu neticeyi çıkarmaktan imtina ettiği takdirde Almanyanın mukabil tedbirler almaya mecbur olacağı Berlineki siyasi maffillerde bildirilmektedir.

Amerikan tayyarecileri İngilterede

Londra, 19 (A.A.) — Royter ajansının havacılık muhabiri avcı filolarının İngilterede bir noktada bulunan bir üssünden yazıyor:

«Kartal filoları» na mensub bulunan ve İngiliz muharebe kuvvetleri hizmetinde çalışan Amerikan tayyarecilerini bugün güneşli semada Alman tayyarelerini ararken gördüm. Fakat ben kaldığım müddette hiçbir Alman tayyaresi görünmedi. Aylardan beri talim gören Amerikan tayyarecileri filo halinde henüz hiçbir Alman tayyaresi düşürmek fırsatını bulamamışlardır.

Harricanes tayyarelerini idare eden Amerikan tayyareciler, daha ziyade İngiliz adalarının müdafaaına müntehaşır kalan harekâta iştirak etmek edirlir. Amerikan filosunun 35 yaşında olan şefinin emrinde iyi talim görmüş genç subay grupları mevcuttur. «Kartal filoları» na kaydedildikten evvel bunların yalnız birkaçı İngiliz hava kuvvetlerinin fiili hizmetinde idi.

Macaristanda tuğyan neticesinde 500 ev yıkıldı

Budapeşte 19 (A.A.) — Stefani ajansından:

Szeged civarında birkaç bin hektar arazi, sular altında kalmış ve ziraat işleri başlamamıştır. Suların tuğyanı neticesinde beş yüz ev yıkılmıştır.

Macar Hariciye Nazırı Berline gidiyor

Budapeşte, 19 (A.A.) — Stefani: Macar Hariciye Nazırı B. Bardossy yarın öğleden sonra Berline hareket edecektir.

Nazır, Berline'de B. Von Ribbentrop ve diğer Alman şahsiyetlerle görüşecektir. B. Bardossy, Berline'de üç gün kalacaktır.

"İtalyanlar için ağır bir mağlûbiyet,"

(Baştafı 1 inci sayfa)

lik bir cephe üzerinde cereyan etmiştir. İtalyanların fikri merkezde bir gedik açmak ve stratejik bir istifade elde etmekte.

Bir İtalyan subayın hatıra defteri

Atina 19 (A.A.) — Royter:

Esir alınan bir İtalyan subayının üstünde çıkan bir hatıra defteri Arnavudlukta İtalyan cephesindeki feci şartları ve İtalyan kütatının derin bitkinliğini teyid etmektedir. Faşist olan bu İtalyan subayı, İtalyan makamlarının kütatına Yunan askerlerini ancak içtikten sonra dövüş kabiliyeti olan kimseler olarak tanıttıklarından şikâyet etmektedir. Hatıra sahibi İtalyanların maddeten yorgun olduklarını ve fena gıda aldıklarını, gıda maddelerinin illeri hatlara gelirken esrarengiz bir tarzda kaybolduklarını ve başkumandan-danlığın «hayaşca bir hodbinlik» içinde yaşadığını şikâyetli bir lisanla yazmaktadır.

Hatıra defterine nazaran hakiki vaziyet İtalyan küt'alarından gizlenmektedir. «Ordu radyosu» Poordusunun Yugoslavyaya girdiğini ve Selânik üzerine yürüdüğünü ve Yunanistanda ihtilâl çıktığını haber vermiştir.

İtalyan generalleri de Alman küt'alarının müdahale ettiğini Musolini tarafından bildirildiğini beyan etmişlerdir.

Hatıra sahibi diyor ki:

Bütün bunlar üç ve dört Kanunusaniye olmuştur. Albay Debenni, General Dave'ye telefon ederek Almanların ne zaman geleceğini sormuş ve kendisine bu hususta bir şey bilmediğini cevabı verilmiştir. Bunun üzerine büyük bir şüphe zihinlerde yerleşti. Ve müthiş bir inkişara uğradık. Sonra, radyo Bingazi vilâyetini kaybettiğimizi haber verdi. Görice ric'atinden sonra firvasının hezimetinden sonra harbe artık kaybedilmiş nazarile baktık.

Veygandın riyaseti altında bir toplantı

Cezayir 19 (A.A.) — Umumi vali ile Cezayir, Tunus ve Fas mümessilleri General Veygandın riyaseti altında toplanmışlardır.

Afrika saharalarında gurub..

330 - 331 - 332 doğum ihtiyat eratın yokiamalar

Beyoğlu yerli askerlik şubesinin den:

Beyoğlu askerlik şubesi 33 331.332 doğumlarının senelik ihtiyat yoklamasına aşağıda yazılı tar ve günlerde başlayacaktır. Yoklan zamanı saat 8,30 dan 12 ye ve a samları saat 16 dan 18 e kadar h üç doğumun yoklaması aynı zama da yapılacaktır.

Beyoğlu Merkez nahiyesi halkı:
25/Mart/941 Salı
26/Mart/941 Çarşamba
27/Mart/941 Perşembe

Taksim nahiyesi:
28/Mart/941 Cuma
31/Mart/941 Pazartesi
1/Nisan/941 Salı

Şişli nahiyesi:
2/Nisan/941 Çarşamba
3/Nisan/941 Perşembe
4/Nisan/941 Cuma

Galata nahiyesi:
7/Nisan/941 Pazartesi
8/Nisan/941 Salı
9/Nisan/941 Çarşamba

Kasmpaşa nahiyesi:
10/Nisan/941 Perşembe
11/Nisan/941 Cuma

Hasköy nahiyesi:
14/Nisan/941 Pazartesi
15/Nisan/941 Salı

Şubeye davet

Sarıyer askerlik şubesinde: Piyade teğmen İsmail oğlu Mustafa Peksoy (46677) ve yedek süvari asteğmeni Mehmed Nail oğlu 316 doğumlu Mehmed Muzaffer Polat (22950) nin 48 saat zarfında şubeye müracaat etmesi veya yerini telle bildirmesi.

EDEBİYAT

(Baştarafı 2 ncı sayfada)
ci yılının nüshalarını neşretmekte olan Ahmed İhsan, silik mi silik ve gölgede kalmış mahkûm bir çehredir! Ne hak-sarı bir telkin değil mi? Halbuki onun tercüme vadiinde ve diğer yazılarında yaptığı hizmet meydandadır. O halde ne diye bu kadar hakikati tepe aşağı eden ve kıymetlerin değerini inkârâ kalkan satırları gençliğin gözleri önüne sermeli? Bilhassa, Baba Tahir gibi bir adamla Ahmed İhsan bir arada çikretmenin «Servetifünun» sahibini çok müteessir ettiği meydanda iken...

İste, Nizamettin Nazifi ve diğer bazı muharrirleri bu defa teassür ve isyana sevkeden bu hâdisedir. Senelerdir mekteplerde okutulan bu kitabın bu yanlış ve haksız hükümlerini bu defa bizim de deşmemize saik olan da bu son galeyandır. Son sözümüz şur: Hakikatleri tevilisiz ortaya atmadan doğru ve insafsız ne tarih yazılır, ne de edebiyat tarihi... Aksi işte böyle acıklı olur. Fakat kitabındaki bu hataları düzeltmek te herkesten evvel o muharririn vazifesi değil midir?

Halid Fahri Ozansoy

RADYO

CUMA 21.3.041

8: Saat ayarı, 8.03, Ajans haberleri, 8.18: Hafif Müzik (Pl.), 8.45: Ey kadını, 12.30 Saat ayarı, 12.33: Solist okuyucular, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Solist okuyucular, 13.20: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Ziraat takvimi, 18.08: Müzik, 18.30: Cif, te fasıl, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Tek şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Tem sil, 21.30: Konuşma, 21.45: Radyo salonu orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Radyo salonu orkestrası, 23: Dans müziği (Pl.),

Ankara borsası

19/3/941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

Açılış ve Kapanış	Kuru Altın
Londra 1 Sterlin	5.20
New-York 100 Dolar	132.20
Cenevre 100 İsviç. Fr.	31.-
Atna 100 Drahmi	0.99
Madrid 100 Peşeta	12.84
Belgrad 100 Dinar	3.1525
Yokohama 100 Yen	30.90
Stokholm 100 İsviç. Fr.	30.77
Altın	24.30

Esham ve Tahvilât

Ergani	20.06
Sivas - Erzurum II.	19.30
Şark sigorta hisse senedi	8.50

Cinayet zannedilen bir ölüm vak'asının içyüzü

Zengin kahve sahibinin kalb sektesinden öldüğü, bundan sonra garson tarafından soyulduğu anlaşıldı

Zabta ve adliye, dün ilk bakışta bir cinayet şüphesi ve ihtimali uydurdu bir ölüm hâdisesine el koymuş ise de bilhazır meselenin adı bir hırsızlık vak'asından ibaret olduğu görülmüştür. Hâdisenin mahiyeti ve tafsilâtı şudur:

Aksarayda Baba Hasan Alemi mahallesinde Kırmızı tulumba soğukta oturan ve Şehzadebaşındaki Darüttalimi musiki kıraathanesini uzun senelerdenberi idare etmekte olan Hacı Osman Büyük Özbek adında bir ihtiyar dün sabah bu kıraathanenin üstündeki salonda ölü olarak bulunmuştur. Evli ve çocuk çocuk sahibi bir adam olmasına rağmen Hacı Osman geceleri evine gitmemekte ve ötedenberi bu kahvenin üstündeki salonda yatıp kalkmaktadır.

Dün sabah bu kahveye gelen Hacı Osmanın eski ve yakın akrabalarında Salih adında bir zat, kıraathanede birkaç müşterinin oturmakta olmasına rağmen ne ihtiyar kahvecinin, ne de garsonun görünürlerde olmayışından şüphelenmiş, keyfiyetten polisi haberdar etmiştir.

Kıraathaneye gelen ve Hacı Osmanın yaptığı salona çıkan memurlar, ihtiyar kahvecinin yatağında ölü olarak yatmakta olduğunu görmüşlerdir.

İki gün evvel bu kıraathaneye alınan ve orada yatan Sami adındaki garsonun orada bulunmayışı üstelik ihtiyar kahveciye aid elbiselerle pabucların da ortada olmayışı bir kâşif şüphesi uyardırıldığından vak'adan adliye haberdar edilmiştir.

Bu ihbar üzerine tahkikata el koyan müddeiummü muavinlerinden Orhan Köni beraberinde adliye doktoru Enver Karan olduğu halde vak'a mahalline gelmiş, icab eden tetkiklere başlamıştı.

Adliye doktorunun gösterdiği lüzum üzerine Hacı Osmanın cesedi morga kaldırılmıştır.

Yapılan ilk tahkikat sırasında icinde her zaman külliyyetli miktarda para bulunduğu söylenen Hacı Osmana aid cüzdanın da bu elbiselerle birlikte aşırılmış olduğu görülmüştür.

Bu vaziyet karşısında her türlü şüpheler garson Sami üzerinde toplanmıştı, zabta birdenbire ortaldan toğaymış eden garsonun peşine düşmüş ve kısa bir zaman sonra da kendisini yakalamıştır.

Garson Sami, sabahleyin uyardığı zaman ustasını ölü olarak bulunduğunu ve bunun üzerine cüzdanı elbiselerini aşırıp kaçtığı söylenmiştir.

Dün akşam geç vakit adliyeye gönderilen morg raporuna göre; ihtiyar kahvecinin kalb sektesinden öldüğü anlaşılmıştır.

Hırsız çurak hakkında takibata kanuniyeye devam edilmektedir.

Demir tekerlekli vesait asfalt yollardan geçemeyecekler

Belediye asfalt yollardan demir tekerlekli vesaitin geçirilmesi hakkında, bu yollara konulmak üzere levhalar hazırlanmaktadır. Bu levhalar yakında ana asfalt caddelere talik olacaktır.

Ancak lüzumlu yerlerde demir tekerlekli vesaitin asfalt caddeleri amuden katetmelerine müsaade edilecektir.

Asfalt yolların tamiri için teşkil olunan dört daimi tamir ekibi de şehrin muhtelif yerlerinde bozulan asfalt yolları tamir edecektir.

Şehir Meclisi dün valinin söylediği nutukla kapandı

Sihhi imdad otomobillerinin kazalardan mütevellid yaralıları taşıyacağı kaydı münakaşaları mucib oldu. Sıhhat müdürü, diğer vak'alar için ayrı teşkilât kurulduğunu söyledi

Şehir Meclisi, dün öğleden sonra iki celse aktederek Şubat devresinin son toplantısını yapmıştır. İlk celse ikinci reis vekili Faruki Derelinin riyasetinde açılmıştır. Ayar memurları maaşlarının ücret tahvili hakkındaki bütün encümeni mazbatasını okunmuş ve 942 yılından itibaren bu memurların maaşlarının ücreti çevrilmesi kararlaştırılmıştır.

Müteakiben sihhi imdad talimatnamesinin tadili hakkındaki mülkiye ve kavanin encümenlerinin müşterek mazbatasını okunmuştur. Bu sihhi imdad talimatnamesinde ilk sihhi imdad merkezleri hakkında yeni hükümler konulmuştur.

Sihhi imdad otomobilleri daima hazır bulunacak, gece ve gündüz her saatte gerek telefonla ve gerek sair suretli yarı veya kazazedeler için vuku bulacak imdad ve muavenet talebinde hekim veya sıhhat memuru bir hastabakıcı ile derhal vak'a yerine yetişecek, yaralı veya kazazedeyi en yakın hastaneye götürüp teslim edecektir. Sihhi imdad otomobilleri şehir dahilinde kazalarda, yarılanları veya kazazedeleri kaldırıp hastanelere taşıyacak, hiç bir sebep ve suretle hasta taşımak ta veya diğer hususatta kullanılmayacaktır.

Bu talimatnamenin müzakeresi esnasında azadan Halil Hilmi, «acil tedavi tabirinden ne kasdedildiğini ve bazı hastalıklar hâdiselerinin de acil müdahaleyi icab ettirdiğini» söylemiştir. Bunun üzerine belediye sıhhat işleri müdürü Osman Said izahat vererek, sihhi imdad otomobilleri bütün hastaları nakle teşmil edildiği takdirde asıl gayeden inhiraf olunacağını ve ne kazazede yaralı, ne de evlerdeki hastalar, nakil işinin tamamı yapılamayacağını söylemiştir. Sıhhat işleri müdürü kazalarda yeni bir sihhi teşkilât vücuda getirildiğini, bu teşkilâtın gece ve gündüz hizmete amade bulunduğunu da bildirmiştir.

Azaldan bazıları tekrar söz alarak mütalealarını söylemişlerdir. Bu münakaşalar sonunda sihhi imdad teşkilâtı şümül haricinde kalan diğer lüzumlu tedaviler için talimatnameye yeni kayıtlar ilâvesine Nisan devresinde Şehir Meclisine sevki kararlaştırılmıştır. Sihhi imdad işleri için yeniden 6 otomobil alınacaktır.

Sihhi imdad talimatnamesi müzakeresinden sonra toplantıya fasıla verilmiş, 15 dakika sonra Meclis kapanmıştır.

“Lüks,, ün arkasına saklanıp ihtikâr yapanlar

Dün de fiat mürakabe bürosu kontrolörleri tarafından yapılan tetkışler neticesinde üç muhtekir bakkal ile bir tuhafiyeye mağazası fiat mürakabe komisyonu tarafından lüks olarak kabul edilmediği halde kendisini lüks mağaza teklâki ederek satış yaptığından Millî Korunma kanununa aykırı hareket suçile müddeiummüliğe verilmiştir.

Yağcı Yani ile İsmail Hakkı İskeçeli de alelade peyniri «Lüks peynir» diye satmaktan ve 75 numara Zeki oğlu İbrahim'in kahveye nohut karıştırarak yüksek fiatla satmaktan suçludurlar.

lis Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdarın riyasetinde ikinci celseyi aktetmiştir. İkinci celse de, zabıta belediye talimatnamesinin müzakeresine geçilmiş, ham deri, tiftik ve yapak depolarile, yaş deri kurutma yerleri hakkında zabıta belediye talimatnamesi ne konulan maddeler kabul edilmiştir.

Ruznamedeki maddelerin müzakeresini müteakib, Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdar Şubat içtima devresi sonu münasebetile bir nutuk söyleyerek demmiştir ki:

«Bugünkü toplantımızla üçüncü intihab devresinin üçüncü yılı içtima, Şubat ayı bütçe devresi sona ermiş bulunuyor.

Bu devrede arz ve takdim ettiğimiz 1941 yılı vilâyet ve belediye müşterek kısımlarını ihtiva eden İstanbul Umumi Meclisinin adı ve fevkalâde bütçeleriyle maliy bütçelerimizin tetkikatını ikmal etmiş, aynı zamanda 1939 yılına aid kat'i hesaplar üzerindeki tetkikati de tamamlamış bulunmaktayız.

Bu seneki bütçemizde maarif, ziraat, nafa, sıhhiye ve veteriner işlerinde mevcut teşkilât idame ve takviye edildiği gibi ilkökul öğretmenlerinde kudem müddetlerini dolduranların iktisab ettikleri hakların ödenmesine mühim bir yer verilmiştir. Beldiye cephesinden de şehir ve halkın ihtiyacı ehemmiyetli bir surette dikkate alarak kabul buyurduğunuz tahsisatlarla önümüzdeki sene için yeni bir mesaf devresi açmış bulunuyoruz. Bu arada yıl lardanberi istimal bedellerinden alacak olan vatandaşlara karşı belediyenin borçlu olduğu meblağların tesviyesi için ayrılan tahsisatı da memnuniyetle kaydedirim.

Bu vesile ile her birinizin gerek bütçeler ve gerek kat'i hesaplar ve belediye talimatnamesi üzerindeki kıymetli çabışmalarınızı bir daha şükranla yadettimiyi borç bilirim.

Bütünün icra mes'uliyetini üzerinde taşıyanlara tahmil ettiği, yukarıda hülâsaten arzettiğim vazifeler, tabiiat sahâsına dökersek gelecek sene huzurunuza bunların fiili neticeleriyle çıkacağımızı vâdeder. Hepinize saygı ve sevgilerimi sunarak Şubat içtima devresinin nihayet bulunduğunu arz ederim.»

Şehir Meclisi 1 Nisan günü tekrar toplanacaktır.

İngiltereden külliyyetli miktarda eşya geldi

Şehrimize İngiltereden mühim miktarda ithalât eşyası gelmiştir. Gelen eşyalar arasında, pamuk ip liği, kimyevi maddeler, radyo alefi pamuklu mensucat, makine yağları, yün mensucat, elektrik kabloları, kireç kaynağı, sun'î ipek, 1610 otomobil lastiği, kadife eşya, çelik tüpler, muşamba, 1629 nal 15.000 sandık tenekeler vardır. Gelen eşyalardan otomobil lastikleri vilâyet müteşekkil komisyon tarafından, tenekeler de Ticaret Müdürlüğü tarafından ihtiyaca göre tevzi edilecektir.

iki sinemanın yangın tehlikesine maruz bulunduğu anlaşıldı

Ferah sineması yangınından sonra belediye sinemaların daha sıkı bir şekile kontroluna karar verdi

Belediye, Ferah sinemasındaki yangın hâdisesi üzerine, sinemaların daha sıkı bir şekilde kontroluna karar vermiştir.

Ferah sineması yangını hakkında yapılan tahkikatta sinema binası dairelerinde altı ailenin oturduğu, ve bunların yemek pişirmek için kullandıkları ateşlerin, makine dairesi yanından geçirildiği anlaşılmıştır. Ayrıca evvelce iftahiye, bu sinemanın daima yangın tehlikesine maruz olduğu hakkında sahiblerinin dikkat nazarlarını çektiği de tesbit olunmuştur.

Belediye, Halk sineması ve Şehzadebaşındaki Hilâl sinemalarında da daima yangın çıkması muhtemel olduğunu sahiblerine bildirmiştir. Sinemaların kontrol hakkındaki belediye sıhhat, fen işleri ve itfaiye müdürlerinden müteşekkil bir heyet teşkil olunmuştur. Bu heyet sinemalardaki kontrol neticelerini bir rapor halinde alâkadarlara bildirecek ve yangın tehlikesine sebep olacak hususların bertaraf edilmesi 15 gün içinde sinema sahiplerinden istenecektir. Bu hususlara riayet etmeyen sinemalar kapatılacaktır.

Bundan başka bazı sinemalarda arka sıraların duvarı bitmiş olduğu görülmüştür. Belediye bu sıralar arasında herhangi bir tehlike vukuunda halkın geçebilmesi için bir metrelik bir mesafe açılmasını sinema sahiplerine tebliğ etmiştir. Ayrıca bütün sinemalarda birer sigara salonu açılacaktır.

Adliyeden kaçan suçlu tutuldu

Birkaç gün evvel adliyede bir firar vak'ası olmuş, hırsızlık suçundan sulh ceza hâkimi tarafından tevkif edilen Şakir oğlu Kör Ali isiminde bir sabıkalı, tevkifhaneye sevkedilmek üzere adliye ilâmat dairesine götürüldüğü sırada halkın arasına karışarak kaçmıştır.

Firarı Kör Ali, evvelce şoförlükte çalıştığı sırada iki defa mecruiyete sebebiyet suçundan mahkûm edilmiş, son olarak da işlediği bir sirkatten dolayı adliyeye verilmiştir. Firarını müteakib bütün araştırmalara rağmen hiç bir yerde bulunmayan Alinin zabıta nihayet izini keşfetmiştir. Maznun, evvelki gün Üsküdar semtinde saklandığı evde yakalanmış ve tevkifhaneye sevkedilerek, hâkîmdeki karar infaz edilmiştir.

Ali hakkında bu suçundan dolayı da ayrıca takibat yapılacaktır.

Öğretmenlere verilen konferans

Dün öğleden sonra Eminönü Halkevinde Edebiyat Fakültesi ümmü psikoloji doçenti Sabri Esad Siyavuşgil tarafından ilk okul öğretmenlerine «Çocuk ve mantık» mevzuolu bir konferans verilmiştir. Konferansta 800 kadar öğretmen hazır bulunmuştur.

Yeni müddeiummü muavini

Genç adliyecilerimizden Koruteli hâkim muavini Ekrem Onur İstanbul müddeiummü muaviniği ne tayin edilmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

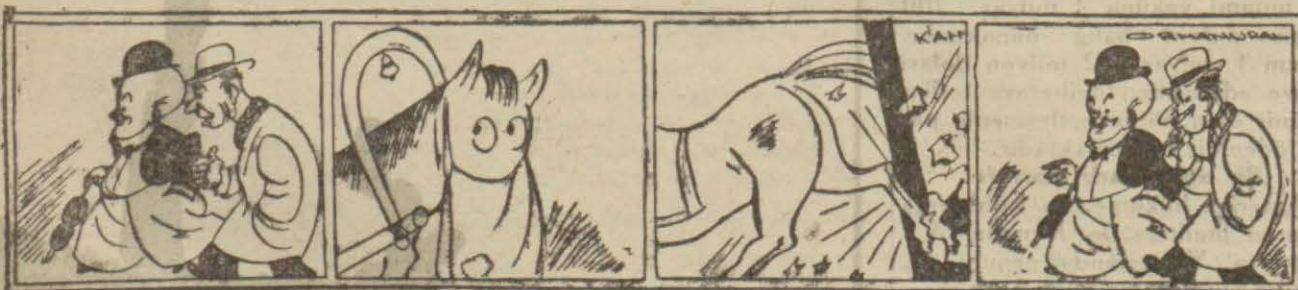
Nişan

Belediye nazırı merhum Münir (Paşa) torunu ve İstanbul tabii adlisi Enver Karan'ın kızı Şermin Karanla Çanakkale otomobil bölük komutanı önyüzbaşı Zeki Akmanalp nişanlanmışlardır. Taraflara saat diler ve güzide tabibimiz Enver Karan tebrik ederiz.

“Üyge Tabı,” EVE DOĞRU

Şimal Türklerinin mümtaz ediblerinden ve İdil Ural müstakil hükümetinin ve devletinin sabık reisi Ayas İshakî'nin bu nefis millî hikâyesi kitab halinde intişar etmiştir. 1922 de Berlin, de yazılan ve ancak şimdi tabunabilen bu eseri hararetle tavsiye ederiz.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan bey nava-dislerin bazan öyle garibleri oluyor ki...

... Birkaç gün önce, bir araba beygiri...

... Ürkünce bir kahvehanenin camını kırması, şu hayvanların ırkçılığı...

Hasan Bey — Me-sele ürküklük değil, ek mek kavgası olsa gerek dostum... Malûm ya arpa artuk gıdalarımız arasına girdi.

İngiltere üzerinde

Londra 19 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin müsterek tebliği:
Düşmanın bu gece başka faaliyeti doğu - şimal sahilinde bir gece üzerinde toplanmıştır. Taarruz büyük miyasta olmuş, birçok evler hasara uğramıştır. Bazı yangınlar çıkmış, fakat hepsi çabuk söndürülmüştür. Gün doğarken bütün yangınlar söndürülmüş bulunuyor - du. İnsanca zayıf noktaların pek fazla olmasına intizar edilmemektedir.

Düşman tayyareleri doğu - şimal üzerindeki taarruzları esasında İngiltere doğu, cenub bölgeleri ile Londra bölgesi üzerinden uçmuşlardır.

Yunan tebliği

Atina 19 (A.A.) — Yunan orduları başkumandanlığının dün akşam neşredilen 143 numaralı resmî tebliği:
Düşman birbiri ardınca mevzî hücumlara yeltenmiş de püskürtülmüş ve çok mühim zayıflar vermiştir.

Voyusa vadisinde mes'ud surette inkisaf eden bir teşebbüs neticesinde 165 esir alındı. Esirler arasında dört de sübay vardır.

İtalyan tebliği

Roma 19 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 285 numaralı tebliği:
Yunan cephesinde iş'ara değer bir şey yoktur.

Şimalî Afrikada tayyarelerimiz, düşmanın motörlü vesaitini ve düşman kıtaatını bombardıman etmişlerdir.

Şarkî Afrikada İngilizlerin mühim miktarda kara ve hava vesaiti toplamış oldukları Keren cephesinde harb devam etmektedir. Kıtaatımız kahramanca mukavemetlerle, düşmanı püskürtmüşlerdir. Ve mukabil taarruza geçerek azim şayyaya uğratmışlardır. Avcı tayyarelerimizden mürekkep bir filo, düşmanın bir hava üssüne karşı bir şpriz hareketi yaparak 8 İngiliz tayyaresini tahrib etmiştir.

J'atin muhtekirin'in mu'akemesi garib sıfha'ar arz ediyor

265 kuruşa satılması icab eden julâtini 750 kuruşa satarak, ihtikâr yapan Sultanhamamda Rıza paşa yokuşunda, eczayı tıbbiye tüccarı Raşid Sevilin muhakemesine Asliye 2 neî ceza mahkemesinde dün de devam edilmiştir. Çünkü celsede bazı şahidler dinlenilmiş ve hâdise enteresan safahalar arz etmiştir.

Bu arada eczacı ve avukat Sırrı Enver Batur şahid sıfatile dinlenilmiş ve ezümle demistir ki:

— Bir adamın vasıtasile maznun Raşid Sevilin ben de 100 kilo kadar jela'tin aldırıştım. Mah fahiş fiatla satmış ve tanzim ettiği faturaya jela'tini normal fiat üzerinden yazmıştı. Fakat, bizden aldığı fazla parayı da faturada göstermek için, faturanın altına muhtelif fiatlarla bikronat döpotas ve natalin ilâve etmişti. Ben bu faturayı elimde alınca fena halde sinirlendim ve yurup adamın suratına attım.

Maznun, şahidin bu ifadesini reddetmiş, kendisinin böyle bir hâdiseden haberdar olmadığını söylemiştir.

Dünkü celsede Raşid Sevilin suç ortağı Pardo tahliye edilmiş, dava diğer şahidlerin celbi için tatlik edilmiştir.

Titfiklerimize taleb fazla

İngilizlere satılan 40 bin balyelik titfikin ilk 20 bin balyelik kısmı tamamen gönderilmiş ve ikinci kısmının da sevkiye başlanmıştır. Bu ay sonuna kadar ikinci parti de tamamen gönderilmiş olacaktır.

Diğer taraftan bu seneki titfik partisinin tüccarın elinde 10 bin balye mevcuttur. İsviçre ve bilhas. sa İsviçten birçok talebler vardır. Bunların iyi fiatlarla satılması için teşebbüsler geçilecektir. Macarla - rın da titfik almak için müracaatlar da bulundukları bildirilmektedir.

Ferah sinemasında keşif

Ferah sineması yangını tahkikatına müddeiumumilik chemmiyetle devam etmektedir.

Dün yangın mahallinde Fatih sulh ceza hâkimi huzurile nüte - hasus bir ehlihibre tarafından keşif yapılmıştır. Bugün ikinci bir keşif daha yapılacaktır.

30 Sene evvel Tobruk - Berne - Bingazi

İtalyan kuvvetlerinin Ayn Zara taarruzu

Yazan : Emekli General H. Emîr Erkilet

— 49 —

İtalyanların Ayn Zara taarruzu

Fithakika İtalyan keşif uçakları, iki yürüyüş kolunun Ayn Zaradan Tarhuma üzerine çekilmekte olduklarını bildirmişlerdi. Ayn Zarada 20 kadar çadır kalmıştı. Fakat bir kaç gün sonra, İtalyanların Ayn Zara üzerine yürümeğe cesaret etmediklerini gören Türk ve yerli betekrar Ayn Zaraya dönmüşlerdi.

Ehemmiyetli hiçbir tabiye neticesi vermeyecek beraber İtalyanlar, denizden Tacura ile Vaha dahilindeki köyleri ve Trablus şehrinin garbındaki Zuvara mevkiini birçok defalar bombardıman etmek ve Gar-gareş (Kırkkarış) le Ayn Zara ve vahanın ortalarındaki An-Rus mevkiilerine doğru keşif müfrezeleri göndermek gibi faaliyetlerden geri kalmıyorlardı.

Bununla beraber İtalyan başkumandanlığının, Birincikanunun iptidâsından itibaren, taarruzi hareket bakımından biraz daha faaliyet ve şiddet gösterdiğini görürüz. Mesela, Birincikanunun birinde, Masri tabyasının önündeki müdafaa hattında yapılmak istenilen bir tahşih dolayısıyla birkaç İtalyan taburu (52. Alp taburu ile 11. Bersagliyeri taburu ve 2 istihkâm bölüğü) Türk ve yerli kıt'lara hücum ettiklerinden bu yüzden oldukça hararetili bir muharebe olmuştu.

En nihayet İtalyanlar, 4 Birincikanunda Ayn Zarayı zaptede bildiler. Türk ve yerli kuvvetler, ordugâhlarını Ayn Zara vahası içinde ve yağmur dolayısıyla ekseriya ba-taklık bir halde bulunan bir arazi çukurluğunun ortalarında kazılmış kuyuların yakınında tesis etmişlerdi. Ayn Zara ile Garbtrablus vahası arasındaki arazi ise, senenin bu mevsiminde yaprakları kurumuş çalıklarla örtülü, geniş kum dalga ve tepelerinden müteşkil bir sah-radan ibarettir.

Garbtrablus şehrinde Tarhuma-yaya giden kervan izinin üzerinde ve Sidi Masri ile Ayn Zara arasında ki takriben 8 Km. lik mesafenin ortasında bulunan 20 rakımlı tepeli kumluk sahranın en yüksek noktasıdır. Bu sebeple Türkler, Ayn Zarayı setr için müdafaa tertibatını bu tepenin üzerinde ve etrafında yapmışlardır.

Bu tertibat, Fransız kumay yürü-başı I. Revol'un yazdığı veçhile, araziye iyi uyduurulmuş, içerileri kum dolu cephanedekileri ile ik-sa edilmiş avcı siperlerinden ibaretti. Yan ateslerinden korunmak maksadile, avcı hendekleri ara siperle-ri de teçhiz edilmiş oldukları gibi toplara mahsus sahanlıklar ve yeraltı sığınakları da yapılmıştı. Gö-rülüyor ki bu 20 rakımlı geniş ve hâkim kum tepesi Türkler tarafından mükemmel bir istinad noktası halinde tahkim olunmuştu. Fakat, Bay Revol burada vücuda getirilen tahkimatı ne kadar methetse, Türkler-in, mâniler vücuda getirmek için, dikenli tele malik olmadıkları aşî-kârı.

Gene Revol'un kitabına göre, Trablustaki İtalyan kuvvetlerine (50-60 bin kadar) karşı bulunan mücâhidlerin miktarı, 2000 i Türk olmak üzere 5-6 bini geçmiyor idi. Bundan başka, İtalyan kuvvetleri, en son sistem silah ve bol cephane ile teçhiz edilmiş ve talim ve terbiye

görmüş teşkilâtli bir ordu olduğu halde bizim kuvvetler, pek zayıf bir piyade alayı ve bir iki batarya hariç müsellâh ve hattâ kısmen tüfekle ve umumiyetle pek az mühimmata malik gönüllü ve milis bir kalabalık halinde idi.

İtalyan komutanlığının tasarısı

İtalyan komutanlığının niyet ve tasarısı, ortada bulunan Rainaldi tuğayile 20 rakımlı tepeye cephe-den taarruz ederek mücâhidleri bu-rada tesbit ederken, yanlardaki kuvvetleri uzaklardan doluşturarak Ayn Zara istikametinde yürütmek; bu suretle tepeyi müdafilerle birlikte iki cihetten ve geriden çevirerek buradaki mücâhidleri imha ve esir etmek, tepe alindikten sonra kolayca Ayn Zara üzerine yürüyüp onu da zaptetmek idi. Bu maksadı te-min için hattâ, sağ kolu teşkil edecek olan Pecori tümeni, daha bida-yetten itibaren muhtelif sınıflardan mürekkep bir müfrezeyi, Türklerin geri çekilme hatları üzerine saldırabilecek derecede, kuvvetli bir şekil - de tertib edecekti.

İtalyanlar niyet ve tasavvurlarını tahakkuk ettirmiyorlar

Fakat İtalyanlar bu niyet ve tasavvurlarını tahakkuk ettiremediler. Çünkü, sol koldan, ilkönce sahil bo-yunca ilerleyecek olan 52. piyade alayı, bedevi müfrezeleri tarafından şaşırtılarak Ben Saide saptırılmıştı. Bu alayın iki taburu, daha evvel kendi sol yanlarından ve vahanın i-çerilerine doğru her türlü tehlike ve endişe ihtimallerini bertaraf etme-den, Ayn Zara istikametinde yürü-yemişlerdi.

Sağ kolu teşkil eden general Pecori kuvvetleri de, Türk ve yerli müfrezelerin uzaklardan yaptıkları gösterişlerle ve pek kolaylıkla geri bırakılmışlardı. Halbuki bu tarafta-ki arazi açık olmakla beraber müda-faa cephesinin ağır topçusu da bu tümenine mütemedi yardım edecek bir vaziyette idi. Buna rağmen bu kolu teşkil eden İtalyan kuvvetleri korku ve tereddüt içinde kalarak hızla yürüyemediler ve vazifelerini vaktinde yapamadılar.

Yanlardan ilerleyecek olan kolların geri kalmaları yüzünden merkezi teşkil eden Rainaldi tuğayı da mü-said ve muvafık bir anda taarruz etmek fırsatına nail olamamıştı. Bu sebeple Türkler, yanlarına tevchiz olunan tehlikeli hareketlerin vakti-le farkına vardılar ve İtalyan kollarının temasında yalnız bazı ardeci kıt'alar bırakarak, cephe-de İtalyan-ların istediği bir muharebeye tutuş-madan, çekilip gidebildiler.

İtalyanların hareketi, tasavvurlarını hilâfına, sola doğru geniş bir çark hareketine tahavvül etmişti. Picori tümenine mensub ve Rainaldi tuğayının sağında bulunan Lequio tuğay-ının hareketini takip etmekte olan bir harb muhabiri saat 13,15 te şöyle yazıyordu: «Sağ cenah sonunda bulunan Giardina tuğayının uzun çark hareketini ikmale zaman bulabilmesi için ağır bir tarzda iler-lemekteyiz.»

İtalyanların bugün verdikleri ölü ve yaralı miktarının yalnız 130 kişi olması da gösterir ki hareket pek ciddi ve ehemmiyetli olmamıştır. Bugünün yaralıları meyanda ağır surette yaralanan albay Pastorelli de vardır. (Devam ediyor) H. E. Erkilet

TIYATRO

Şehir tiyatrosunda: İmrâhın insanları

Amerikada çıkan mecmualar bahsettiler: Türkiye İmrâhı isimli bir ada mevcuttur. Bu adada müc-rimler yaşarlar. Kendileri eker, kendileri biçer, balıkçılık yapar-lar, maışetlerini temin ettikleri gibi, fazla istihsalin kârı hesabla-rına bankaya yatırılır, ve cezaları nihayet bulduğu zaman kendileri-ne verilir. İmrâhı ceza adası, en modern bir ceza yeridir. Çok fayda-sı görülmüştür.

Fransada çıkan bir talebe mecmuasında da okudum. Bu mec-mua, şurada burada kurulmuş modern ceza evlerindeki hayattan bahsederken bilhassa İmrâhı üzeri-nde durmuştur. Hatta bir tale-benin biraz da güç kavrayacağı bir şekilde cürümden, cezadan, ve mücrimi islah bakımından İmrâhı tecrübesinin ne derece semereli neticeler verdiğini yazıyordu.

Biz İmrâhın insanlarını, gazete-ci arkadaşlarımızın rüportajla-rından tanıdık. Müteaddid defalar İmrâhıya gittiler, İmrâhın insanları ile yakından tanıştılar. Onların verdikleri ziyafetlerde bulundular. Nasıl yaşadıklarını, neler yaptıklarını bize anlattılar.

Erzincan felâketi esasında gene İmrâhın insanları mevzuu bahseldi. Zelzele mntakasında onlardan istifade edildiğini öğ-rendik.

Günün birinde matbaaya, arkasındaki elbiseden İmrâhın insanı olduğu anlaşılın biri geldi. Bir derdi vardı, bize derdini döktü. Arkasında İmrâhı insanlarının giydikleri elbise vardı ama elinde kelepçe yoktu. Vücutu hasta bir adamdı. Fakat İmrâhda ruhunun tedavi edilmiş olduğu yeknazarda belli oluyordu.

İmrâhın insanları, cezaevleri tarihimizde inkilâb sayılacak bir merhalede görülen kimselerdi. «Onlardan bütün dünyada bahse dildiği halde bizde ancak birkaç rüportaj mevzuunda kalmaları ce-zaevleri islah yolunda attığımız faydalı adımı kendimizin bilememiz demektir.»

Vedad Nedim Tör'ün «İşsizler-piyesi Şehir tiyatrosu kurulma - dan pek az evvel Darülbedayide temsil edilmiş, mevsimin en mu-vaffak eseri olmuştur.

Şehir tiyatrosu kurulduktan birkaç sene sonra aynı muharri-rin bir eserini daha seyrettik. Bu eser «Köksüzler»di. İçtimaî bün-veye musallat olan türedi bazı züppeleri bu piyes çerçevesi için-de tanıtıyordu.

Aynı muharri İmrâhın insan larını da gene bir piyes çerçevesi içinde Şehir tiyatrosu sahnesi - den gösteriyor.

Piyes iyi tertib edilmiştir. Mücrim kimdir? Katil nasıl ci-nayet işlemiştir? Küf kokan hapishane bunlar için bir islah müessesesi midir? Orada ceza müd-detlerini tamamlamış çıktuktan sonra ne olacaklar? Bunlardan bir cemiyete fayda gelir mi?

Eski cezaevinden, İmrâhıya gö-türülmüş mücrimleri İmrâhda görürüz. Hapishanede olduğundan tamamille değişik bir hayat tarzı. Hatıra gelecek bazı sualler oluyor. Eserde bu suallere de cevab veriliyor:

— Bu yeni tarz ceza yeri cü-rümleri çoğaltmaz mı?
— Hayır çoğaltmaz. Çünkü se-bebleri var...

«İmrâhın insanları» 3 perde ve 12 tablo olarak yazılmıştır. Mizansen güzeldir. Işık tertibatının (Devamı 6 neî sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Kâr yılında ar

İ malâthanede imal edilmiş, ambalaj yapılmış grosellerle düzü - nelerle mağazalara satılmıştı. Ben mağazalardan birine uğradım. O maldan bir tane istedim:
— Yirmi kuruş.

Dediler. Ambalajı içinde olduğu halde verdiler. Evime getirdim. Ambalajını açtım.

Tam bu esnada imalâthane mü-messilinin evime kadar geldiğine şahid oldum. Yirmi kuruşa aldığım ambalajlı malın teferrüatı addedi-lebilecek bir kısmında kullanılan malzemenin iyi olmadığını itiraf ediyor ve özür diliyordu; söyledikleri şunlardır:

— «Avrupa harbi dolayısıyla pi-yasamızda filân madde bulunamı-yor. Onun yerine şimdilik falan maddeyi kullanmak mecburiyetinde kaldık. Müşterilerimizden özür dili-yoruz.»

— Sen bunu galiba rüyanda gör-dün.
Diyecekler olacaktır. Ne yalan söyleyeyim. Eger rü-

yama görseydim. Uyandığım za-man:

— İnsanlar da bazan ne saçma rüyalar görüyorlar mı. Der, ve gülerdim. Halbuki rüya değil, hakikattir.

Mağazadan yirmi kuruşa aldığım malın ambalaj kâğıdını arasından, matbu bir kâğıd çıkmıştı. İmalâtha-ne bu kâğıdı bilhassa müşterilerin-den özür dilemek için tabettirmişti. Yukarıda söylediğim gibi, kâğıd İ. malâthaneyi temsilen ambalaj için de evime kadar gelmiş ve ambalajı açtığım anda imalâthane namın-benden özür dilemişti.

Nitekim aynı mal alan diğer müşterilerinden de aynı tarzda özür dilemişti.

— Ayrı yıl değil, kâr yılı. Zihniyetli hareket eden birçok müessese bilirim. Meğer:
— Kâr yılı değil, biraz da ar yılı. Zihniyetini güden müessese de oluyormuş.

Domat Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Fena filmlerle mücadele cemiyeti

Birleşik Aml-rikada, çocuk ve lilerinin teşkil ettikleri «Fena filmlerle müca-dele» cemiyeti mevcuttur. Bu cemiyet azasının yapılmasına ve sinemalarda gösterilmesini mâni olmak istedikleri filmlerden birkaç neîni zikredelim: Zevksiz filmler, fazla hissi filmler, ihanet filmleri, canileri sevimli gösteren filmler.

Saçların sağlamlık dereceleri

En sağlamlı ip insan saçlarından yapılacak olanıdır. Müteaddid tecrü-beler neticesinde koyu renk bir tek saç telinin 150 gram ağırlığa tahammül ettiği anlaşılmıştır. Açık renk saçlar daha az dayanıklı oluyor. Kumral saçlar ancak 120 gram ve açık sarı saçlar ise 35 gram ağırlık taşıyabilmektedirler.

Gelin çehizine dokunmayan hırsızlar

Vak'a Fran-sada cereyan et-miştir: Ertesi gün gelin olacak bir genç kızın evine hırsızlar giriyor-lar. Kızın çehiz-leri ve mücev-herleri ortadadır. Hırsızlar evde buldukları kıymetli eşyayı toplu-yorlar, fakat çehize ve kızın mücev-herlerine dokunmadıktan başka ay-rica bir de mektub bırakarak, saad-et temennilerini bildiriyorlar.

Fenağı bir hadden ileri götür-memiş olan bu hırsızlar ne çare ki yakayı ele veriyorlar. Çünkü mektubu yazan el yazısı polise müec-cel bir sabakalıdır. Mektub poliste mevcud el yazıları ile tatbik edilince hırsızın kim olduğu anlaşılmış olu-yor.

Morina ne kadar yumurtlar Morina bahçı bir seferde 9.300.000 yumurta yapar.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Edirne'de Bayan N.Y. Kocanın sizden beklediğini bir fedakârlık adanmek meseleyi çok fazla izam etmiş olmaktadır. Fedakârlık şöyle dursun, yapacağı-nız şey bir kadının kocasına karşı olan vazifesidir. Hatta onun ikazına mahal bırakmamalıydınız. Ha-yatta bir değişiklik, yaşayış tarzında bir noksanlık demeniz de gene işi izam ettiğinizi gösteriyor.

Kocanız haklıdır. Evlenmiş bir kadın, evlenmeden evvelki zaman da olduğu gibi hareket edemez. Evli kadın süs, gezme arzusu, da-ha bunlara benzeyen şeylerden bi-raz feragat etmelidir ki; öyle, ev-nin işleriyle, kocasına meşgul ola-bilecek zamanı kalsın.

Aksarayda Bay F. Gezal, Evvelce esir pazarları varmış, oraldan esir alacaklar, esirin dışlarının tam olup olmadığına, vücudunda herhangi bir arıza bu-

lunup bulunmadığına inceden in-ceye bakar, hattâ düz taban olma-sın diye de suya bastırıp tabanını muayene ederlermiş. Birini be-ğenmez, öteki için pazalıktta uyu-şamaz, daha bir başkasını, daha bir başkasını, daha güdür, ve nihayet bir tanesini beğenip, paz-zarlıkta uyarısa ahırlarmış.

Bir erkek, zevce olarak, alaca-ğı bir kadın için evvelce esir paz-zarından esir alan bir insan taz-zında düşünüyorsa bugünkü cem-iyete uygun yetişememiş addedi-lir. Kadın esir değildir. Evlene-cek bir erkek karısını bu tarzda intihab edemez.

Mademki onun talib olmak ü-zere olduğunı hissettiğinin genç bayan sizin yakın akrabamızdır ve mademki sizden fikir danışıyor. Yazdıklarımı kendisine münasib bir lisanla anlatınız.

TEYZE

«Son Posta»nın tefrihası: 53

Uzaklardan sırlı, tatlı bir müsi-ki... Hafif esintinin büyüüsü ve ara-daki mesafe ile değişen dans hava-ları geliyordu.

Ormanın, çiçek kokularının, ay ışığının içinden geçip gelirken ada-ta süri artıyor, daha güzelleşiyordu. Sade başka bir âlemden değil, sanki başka, eski bir zamandan ge-liyordu.

Amma ne de olsa bu nağmelerin geldikleri bir yer, bu tatlı seslerin süzülüp aktıkları hakiki bir pınar vardı... Periyeye sorarken, buna için için de üzüliyordum.

— Bir gün, buraya yakın bir köşk görmüştünüz, hatırlıyor musu-nuz? dedi... İşte oranın büyük kı-zı bugün nikâhlandı, birkaç güne ka-buğun nikâhlandı, birkaç güne ka-buğun nikâhlandı, birkaç güne ka-buğun nikâhlandı... Bu akşam

bir ziyafet veriyorlar, kalabalık var... Eğleniyorlar...

Hatırlıyordum... Amma başka şeyleri hatırlıyordum ben... Bu akşamki kadar güzel, berrak bir başka gecede, müzik seslerinin uçucu yol-culuklardan güzelleşerek, tatlılaşarak geldikleri bir yerde... Genç bir erkekle, bir kız... Yanyana, elele oturuyorlar... Onları bahçenin mis kokulu karanlıklarında, ya denizin karşısındaki taraçada görümler, her halde: «İki sevdalı bunlar!» diye düşünürdüm.

Hatırlıyordum! Perinin sözlerine ne diyeceğimi bilemiyordum.

Gecenin cazibesi, uzaklığın sihiri içinde sürleşen, tatlı vals sesleri ge-ne bize, gâh kaybolarak, gâh ke-

kinleşerek, uzayarak gelmeğe devam ediyordu.

Galiba oldukça uzun bir zaman, sessizliği bozan yahud da ona karışan yegâne şey oldular.

Sonra Peri gülümseyerek ve par-mağını kaldırarak:
— Aşk geçiyor! dedi.

Ben de gülümseyerek:
— ... Rüzgârın kanadında, vals nağmelerini mi? dedim. Amma bu-rada duramaz ki... Acaba nereye gidiyor?

Peri:
— Kim bilir? dedi.

Ve tekrar üzerimize tatlı bir ses-izlik çöktü. Bu daha içli, daha dik-kat dolu bir sükûtu, çünkü bir müd-det için, musiki de susmuştu.

— Peri, dedim, ne güzel bir an bul Bu akşam gençliğimi sevmek isterdim. İçimde yepyeni bir hayat isteği, kuvveti var. Adeta tabiatın, gecedeki gelen bir sarhoşluk içinde-yim. Aylanıyorum... İnsan mes'ud olmadı mı bütün bu şeylerin karşı-sında gönül ağrıyor... Artık iyi ol-dum, beni iyi ettiniz değil mi be-yazlı ablam? Bunu hiç şu dakikada-

ki kadar derin derin duymadım... Bu akşam gençliğimi sevmek istiyorum, gençliğimi.

— İyi oldunuz, güzel hastam... Gençliğinizi seviyorsunuz! Çünkü gençsiz ve her şey yağın saad-et beklirsiniz. Evet iyi oldu-nuz... Allaha... Bir de «büyücüye» şükredelim... Ben arada sadece bir yaşta oldum. Dedğiniz gibi artık iyisiniz, hattâ o kadar iyisiniz ki yavrucuğum, sizden ayrılma zamanı geldi. Yanınızda vazifem kal-madı artık.

— Benden ayrılmak mı? Ne di-yorsunuz beyaz ablam, sensiz ne yaparım ben? Amma ne yazık ki doğru... Biliyorum... Bana da yol görüldü, büyüücünün evine Allaha şemaladık, demek saati geldi...

— Neden? Büyücünün evi can-nız istediği kadar sizin! Burada di-lediğiniz kadar kalabilirsiniz, güzel hastam!

Başımı göya hayır... Veya buna benzer bir şey demek ister gibi sal-ladım.

Perinin dilez sorgusunu bilme-mek, görmemek istiyerek birkaç sa-

niye geçirdikten sonra da:

— Bu akşam gitmekten, ayrı-lmaktan bahsetmiyicim, olmaz mı Peri? Gece öyle güzel ki, insana yaş-sama zevkini duyurtan bir gece but Ondan kaçamakça tad aldığını ha-trılatacak... Hele keder verici istik-balımı düşündürecek hiçbir şey ko-nuşmıyalım!... Ötede dansetmekten yorulmuş, burada rüyaya dalan şu tatlı çalgı seslerini dinliyelim.

İnce, rakik notlar, gene uça uça bize ulaştı.

Peri isteğime uymuş susarken ben de bir baş dönmesine tutulmuş gibi kendimi alamadan, şu sevişen... Kalbleri aşkla dolup taşan bahıtı gifti... Bir iki gün sonra düğünleri yapılacak, «karı kocası» olacak ni-kâhları düşünüyordum.

İki gün sonra

Minenin hikâyesini Periyeye vereli-beri, hergün, sanki yasak bir şey yaparmış gibi, gizli gizli büyük sa-lona giriyor, sedefli, nakış masanın çekmesini açıp bakıyorum.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

TETKİKLER

İzmitte

Bölge güreş birincilikleri muvaffakiyetle yapıldı

İzmit, (Hususi) — Bölge güreş birincilik müsabakaları Necati bey okulundaki salonunda yapılmıştır. Güreşlere birkaç kıymetli güreşçi meşhur mazeretleri dolayısıyla iştirak etmemiş olmakla beraber, müsabakalar çok zevkli ve heyecanlı olmuştur. İzmitte güreşe güzel bir ehemmiyet verilmektedir.

56 kiloda Sadettin İzmit, Gazanfer Gölcüğe 35 de tuşla galib.

56 kiloda Sezai İzmit, Mustafa Karamürsele 14 tuşla galib.

56 kiloda Gazanfer Gölcüğe, Sezai İzmit 11,50 tuşla galib.

56 kiloda Sadettin İzmit Mustafa Karamürsele 4,5 tuşla galib.

Sadettin kendi sikketinin şampiyonu oldu.

72 kiloda Şahin İzmit, Necmi İzmit 15 d. sayı hesabıyla galib.

79 kiloda Enver, Hilmi Karamürsele 2,30 tuşla galib.

61, 66, 87 kilolarla ağır sikketin rakibi olmadıkları için bunlar galib sayılmadılar. Aralarında hususi güreşler yapıldı.

İzmit Akçaya İdman yurdu ve Avcahık kulüpleri faaliyetlerine son vererek Gençlik kulübüne iktisak etmişlerdir.

Ödemiş'te bir kız yüzünden bir cinayet işleniyordu

İzmir (Hususi) — Ödemiş'in Kurucuoğlu köyünde İsmail oğlu İbrahim İrmak; yolda ölüme geçerek kendisini tabanca ile tehdit eden Türkönü köyünden Mestan oğlu Yusuf Gökçene karşı mazverle kendisini müdafaa ederken yetmiş jan darmalar tarafından tutulmuşlardır. Yapılan tahkikatta asil suçlu Yusuf Gökçenin, İbrahim İrmakın kızı Fatma ile gayri meşru bir hayat yaşarlarken nedense araları açıldı ve Fatmanın, Yusuf tarafından kovulduğu, İbrahim ile kızı, Kışla köyünde başka birisine vermek üzere götürürken yolda Yusufun önüne çıktığı ve tabanca ile tehdit ederek Fatmayı alıp götürmek istediği anlaşılmıştır. Her iki suçlu, adliyece verilmişlerdir.

Bir adam ba'ta ile ayağını kesti

Kandıra (Hususi) — Kazanımız Balcı köyünden Rıza oğlu Cemal köyünde odun keserken elindeki baltayı ayağına vurarak feci bir şekilde kesmiştir. Mecruh Cemal derhal tedavi altına alınmıştır.

İzmitte köylüye sinema

İzmit, (Hususi) — Şehrimiz Halk sineması, İzmit pazarı olan Perşembe günleri Kocaeli köylüsüne parasız sinema göstermektedir. Köylülerimiz bu sinemaya akın akın gelmekte ve çok istifade etmektedirler. Köylüye gösterilen sinema bilhassa şehri, içtimai, zirai filmleridir.

Edirne Halkevi balosu

Edirnedeki yazıyor: Geçen Cumartesi akşamı Edirne Halkevi salonunda sosyal yardım kolu namına verilen balo, Edirnenin sayın büyükleri ve güzide halkının iştirakine neş'e ile ve seçme sürprizlerle saat 4 de kadar devam etmiş, muhtemelde yüksek bir alaka ve derin bir sempati uyandırmıştır.

«Son Posta»nın tefrihası: 56

İSKOÇYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Garrisonun gövvelere yaşıyacak bazı kahramanlık yapıması da imkân dahilinde idi. Belki de genç kızın, aramakta olduğu şeyleri bulup vermek için üzerine almıştı... Philippe'in hatırlanmış, bir sinema perdesi süratle, evvelki akşam, cinayetin işlendiği odada görmüş olduğu kum izleri gördü ve bu da kendisini müthiş bir hiddet kasırgasına attı. Nâcin Stephen bu derece sükûnet gösteriyordu? Buna nasıl muvaffak olabiliyordu? Hem de lüzumundan fazla sükûnet içinde idi. Halbuki Berg şimdi onu, Fransız öldürmüş olmakla itham ediyordu, fakat o bu vaziyet karşısında gülüyordu.

Her zamankinden daha lâkaydı bir tavırla:

Kocaelide ketencilik

Vilâyet dahilinde geçen yıl 15.574 hektarlık bir arazide 4 milyon 657 bin kilo keten elyafı elde edildi

Kandıradaki ketencilik çalışan genç köylü kadınlarımız

İzmit (Hususi) — Kocaeli vilâyeti, yurdun en çok keten istihsal eden merkezlerinden biridir. Vilâyet dahilinde geçen yıl, 15574 hektarlık bir arazide 4 milyon 657 bin kilo keten elyafı elde edilmiştir.

Keten (İzmitte, Kandıradaki, Gebze, Karasuda ekilmektedir. Kandıradaki istihsal edilen miktar 2,50 milyon kilodur.

Hükümet, Vilâyetin bu mühim gelir kaynağına büyük ve yerinde bir ehemmiyet vermektedir. Evvelâ Kandıradaki keten tohumu ve tecrübe tarlası vücuda getirilmiş, bu şekilde ketenin iltidatı bir şekilde olan ekim vaziyetini ıslaha başlamıştır. Diğer taraftan ketenden daha bol ve daha verimli bir şekilde müstahsilin istifadesini tmin için dokuma tezgâhları göndererek dokuma kursları açmıştır. Bugün Kandıradaki 200 dokuma tezgâhı vardır. Bu tezgâhlarda köylü ve şehirli kadınlar ve kızlarla erkekler çalışmakta ve yeni bir şekilde dokumacılık öğrenmektedirler.

İktisad Vekâleti sanayi umum müdürlüğü Kandıra bölgesine geniş bir ehemmiyet vermiştir. Bu ehemmiyet Kandıradaki takdirle karşlanmıştır. Halk yeni tezgâhların kendilerine bahsedeceği refahı müdrik olarak açılan kursa devam etmektedirler. Yalnız onları fazlasıyla endişeye sevkeden mühim bir amil, dokuma ustasının yakında başka bir tarafa giderek başlanılan işin yarıda kalmasıdır. Çünkü, kursa devam edenler henüz bu san'atın incelikleri ve teferrüatlı işleri ile layikile üflet peyda etmemişlerdir. Kursun birkaç ay daha açık kalmasını bu sebeble arzu etmekte ve başlanılan işin yarıda kalması tehlikesini önlemek istemektedirler. Kandıradaki kursun büyük hususiyetlerinden biri de tezgâhlara lüzum olan ipliğin bizzat kendi muhterlerinden çıkması ve harice muhtaç olmamalarıdır.

Bu yazın, Kandıradaki dokunan ve enleri 70-75 santim olan yazlık ketenli kumaşlardan giymek hepimiz için kismet olacaktır. Bu kumaşların ihya ve ıslahı için büyük gayretler göze çarpmaktadır. Keten yazlık yazlık kumaş değil, her türlü ev eşyası, yatak, masa, çay sofra takımları, perdeler, peçeteler, gömleklikler, bez de dokumaktadır. Keten öyle bir maddedir ki, durdukça ve eskidikçe

Sivasta

Türk Hava Kurumuna yapılan yardımlar

Sivas (Hususi) — Şehrimiz Türk Hava Kurumu şubesine bu yıl içerisinde yapılan yardımlar memnuniyetle bir şekilde kaydedildi.

939 yılı varidatı yılın 4690 lirası iken 940 yılının yaz aylık varidatı yılın 19630 lirası bulmuştur. Bunların 15155 lirası teberrüat ve yardımcı üye, 2670 lirası pul ve benzerlerinden, 1122 lirası fitreden, 151 lirası da posta bedellerinden teşekkül etmektedir.

Şehrimiz halk ve memurları her vesile ile Türk Hava Kurumuna yardımlarını esirgemektedirler. Türk Hava Kurumu Sivas şubesi reisliğine seçilen Rifat Dızdar artan çalışmalarında başında kuvvetli bir yer almakta ve şube işlerini iyi bir surette idare etmektedir. Yurd ve memleket müdafasında Türk kanadlarına yapılan bu yardımlar gittikçe artmakta ve bu uğurdadır ki varlıkların bariz ifadeleri tezahür etmektedir. Resim yeni reisi gösteriyor.

Sivasa sarı kar yağdı

Sivas (Hususi) — Geçen Cuma günü buraya koyu sarı renkte kar yağmıştır. Bu kar halk arasında hayret ve alaka uyandırmıştır. Bunun, kar dalgasının daha evvel şiddetli bir rüzgârla kalkan sarı toz bulutlarını masnetmesinden ileri geldiği, bu suretle karın sarı bir renk aldığı tahmin edilmektedir.

Sivasa demir gönderildi

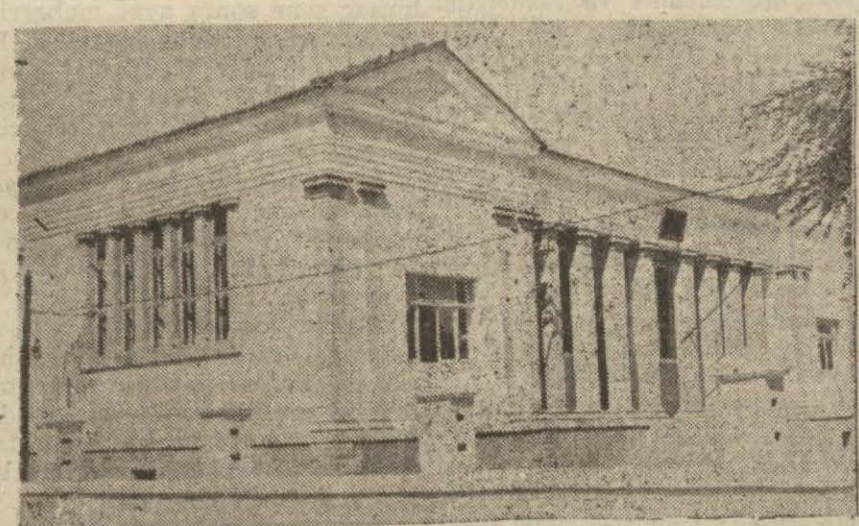
Sivas (Hususi) — Şehrimiz arabacı imalatçıların ihtiyacı olan 15 ton Şina demiri Karabük fabrikasından Ziraat Bankası vasıtasıyla vilâyet emrine gönderilmiştir.

Hareke Halkevinin yeni faaliyeti

İzmit, (Hususi) — Yeni açılmış olan Hareke Halkevi, ilk icraat olarak muhtaç ahalیه 10.000 kilo odun tevzi etmiş, ilokula giden fakir çocukların defter, kalem, hokka ve mürekkep ihtiyaçlarını temin ederek iki fakirin ölüsünü de teviz ve tekfin etmiştir.

Genç kız ve kadınlar için de elbise ve biçki muallimi tutmuştur. Hareke Halkevi, ayrıca köylüler için parasız sinema göstermeğe başlamıştır.

Havrandaki köy hareketlerine ehemmiyet veriliyor

Havran, (Hususi) — Nahiye merkez nüfusu beş bin beş yüz ve mühakkatle beraber on bin küsürdür. Merkezde 1400 aded bina vardır. Havranın kuruluşu pek eskidir. Köyü 928 senesinde nahiyyeye kalbolunmuştur. Hepsinde köy kanununa tâbi olacak 24 köyü vardır.

Köy hareketlerine yeni ihtiyaçlara cevap verecek tarzda yeni bir istikamet verilmiş ve her köyün şahsiyeti maneviyesine mal edilmek üzere hayli akarlar temin olmuştur. Nahiye genç Müdü Rüştü Erdemgil hukuk mezun, köye ve köylüye bağlı bir idarecidir.

Kaymakam Şadan Altınok, nahiye köy hareketlerini takviye için kazaca gereken yardımları yapmaktadır. Havranın yeni taşınan hükümet binası ihtiyacı cevaplamıştır. Köylünün işleri bu şekilde daha seri olarak bitirilmektedir. Resim kazanını yeni ve güzel hükümet konağını gösteriyor.

— Hayır, dedi, fakat bunu rob. döşemirün cebinde buldum. Verity'nin içi hop etti: Yoksa kibrit kutusunu orada mı unutmuştu? Fakat bunun, Garrisona karşı yeni bir isbat olduğunu gördü; bu delil şimdiye kadar gösterilenlerden daha kuvvetli ve daha şiddetli idi.

İtalyanın kiri parmakları, kibrit kutusu üzerindeki kan lekelerini gösteriyordu.

Dramatik bir tavırla:

— Bakınız kan, dedi ve sonra, kutunun yazılı tarafını çevirerek üzerindeki otel ismini gösterdi.

Sonra da şunları ilâve etti:

— Bu kibritler Neyorktan getirilmiş dedi.

Berg kutuyu eline aldı ve Verity'ye sordu:

— Bu kan neden olmuş acaba? Philippe hâlâ bu yeni keşfin teirile sersemlemiş bir halde idi ve kendini toparlayabilmesi için bir gayret sarfetmesi lâzım geldi.

Kabil olduğu kadar sükûnetini muhafazaya çalışarak:

— Çok basit, dedi. Geçen gün yatta traş olurken yüzümü kesmiş-

tim ve bu kibrit kutusu üzerine kan oradan sıçramıştır. Gösteriniz bakayım şunu.

Berg kibritleri ona uzatacak yerde, kutuyu kapadı ve cebine soktu. Elleri titir titiriyordu. Göz kapakları açılıp kapanıyordu. Philippe onun müthiş korktuğunu anladı. Bergin iri yarı çüsesine rağmen pervasız ve cesur hareketinin bir maskeden ibaret olduğunu ve hakikî korkak tabiatını saklamaya yaradığını anladı. D'Arnone'ün ölümlü kendisine çok tehdit edici bir vaziyette görünmüştü. Cinayetten dolayısı istikam almak hatırlarından geçmiyordu ve belki de cüzdânı kendi emniyeti altında bulundurmak bile istemiyordu.

Manasard toplanmış olan gruba yaklaştı:

Parmagile Berge, duvarlardaki kapıları açık yerli dolabları ve içi boş çekmeceleri, sonra da karyolanın üzerine darma dağın bir halde fırlatılmış elbiseleri göstererek:

— Burada hiçbir şey yok, dedi. İri ceselli adam adeta haykırır gili-

bir ve bu kibrit kutusu üzerine kan oradan sıçramıştır. Gösteriniz bakayım şunu.

Berg kibritleri ona uzatacak yerde, kutuyu kapadı ve cebine soktu. Elleri titir titiriyordu. Göz kapakları açılıp kapanıyordu. Philippe onun müthiş korktuğunu anladı. Bergin iri yarı çüsesine rağmen pervasız ve cesur hareketinin bir maskeden ibaret olduğunu ve hakikî korkak tabiatını saklamaya yaradığını anladı. D'Arnone'ün ölümlü kendisine çok tehdit edici bir vaziyette görünmüştü. Cinayetten dolayısı istikam almak hatırlarından geçmiyordu ve belki de cüzdânı kendi emniyeti altında bulundurmak bile istemiyordu.

Manasard toplanmış olan gruba yaklaştı:

Parmagile Berge, duvarlardaki kapıları açık yerli dolabları ve içi boş çekmeceleri, sonra da karyolanın üzerine darma dağın bir halde fırlatılmış elbiseleri göstererek:

— Burada hiçbir şey yok, dedi. İri ceselli adam adeta haykırır gili-

bir ve bu kibrit kutusu üzerine kan oradan sıçramıştır. Gösteriniz bakayım şunu.

Berg kibritleri ona uzatacak yerde, kutuyu kapadı ve cebine soktu. Elleri titir titiriyordu. Göz kapakları açılıp kapanıyordu. Philippe onun müthiş korktuğunu anladı. Bergin iri yarı çüsesine rağmen pervasız ve cesur hareketinin bir maskeden ibaret olduğunu ve hakikî korkak tabiatını saklamaya yaradığını anladı. D'Arnone'ün ölümlü kendisine çok tehdit edici bir vaziyette görünmüştü. Cinayetten dolayısı istikam almak hatırlarından geçmiyordu ve belki de cüzdânı kendi emniyeti altında bulundurmak bile istemiyordu.

Manasard toplanmış olan gruba yaklaştı:

Parmagile Berge, duvarlardaki kapıları açık yerli dolabları ve içi boş çekmeceleri, sonra da karyolanın üzerine darma dağın bir halde fırlatılmış elbiseleri göstererek:

— Burada hiçbir şey yok, dedi. İri ceselli adam adeta haykırır gili-

(Başarafa 2 nci sayfa)

bulunmuştur. VI. yüz yıldan IX. yüz yıla kadar da, Malta, Bizanslıların hakimiyeti altında kalmıştır. IX. inci asırdan XI. inci asra kadar ise Arabların istilası altında bulunmuştur. Daha sonra bu ada, Sicilya adasına sahîb olan Normanların eline geçmiştir. Malta, XVI. inci asırdan itibaren Malta şövalyelerinin eline geçmiştir. Malta için, Malta'ya hakim olmak için yapılan mücadele, bilhassa XVIII. inci asrın sonlarına XIX. uncu asrın bîdayında çok keskin bir safhaya girmiştir. Çünkü bu tarihlere Akdeniz, İngiltere ile Fransanın bir mücadele sahnesi haline gelmiştir.

1530 yıllarından itibaren Malta'ya hâkim olan Malta şövalyelerinin en büyük vazifesi Türklerle mücadele etmektir. Çünkü o devirde Osmanlı imparatorluğu en parlak devirlerini yaşıyor, Türk filoları, Akdenizde mekik dokuyordu.

1566 yılında Malta şövalyelerinden Jan de La Valetta, Malta'nın şimdiki merkezi olan, ve müessesinin ismine izafe edilen şehri tesis etti.

Malta şövalyeleri, Türklerin istilasından korktukları için o zamanlar Osmanlı imparatorluğunun en büyük düşmanı olan Rus Çarlarının himayesine sığındılar. Malta şövalyeleri Rus Çarları arasındaki bir rabta zamanla gittikçe daha samimi bir hal aldı. Bilhassa Katerina II. ile bu şövalyeler arasındaki dostluk pek ileri gitti. Fransa inkilâbı başladığı zaman, Rus Çarları bu inkilâbı akamete uğratmak için mücadeleci ve muharib Malta şövalyelerinden istifa etmeğe çalıştı.

Malta 1798 yılında Bonapart tarafından işgal edildi. Malta şövalyeleri hamileri olan Rus Çarlığına iltica ettiler ve ondan yardım istediler, tabii bu keyfiyet vaziyeti de, göstermedi.

1800 yılı 5 Eylülünde Malta İngilizlerin eline geçti. Maamafih İngilizlerin Malta üzerindeki ilk hakimiyetleri çok devam etmedi; iki yıl sonra, 1802 Amyen sulhu ile burasını tahliye etmek mecburiyetinde kaldılar. Ada tekrar Malta şövalyelerinin eline geçti.

1814 yılında, Napolyonun sükutundan sonra, İngiltere ve müttefiklerle Fransa arasında yapılan muahede neticesinde, Malta tekrar İngiliz hakimiyeti altına girdi. Fakat bu hakimiyet ilk zamanlar için sözde kaldı. Çünkü din ve milliyet itibarıyla apayrı bir millet olan Malta'lılar, uzun müddet İngiliz idaresini yadırgadılar. Zaman zaman bu yadırgayışlarını fiili işyan hareketleriyle de gösterdiler. O devirde Malta'lıların her işyan hareketinde mutlaka Romanın parmağı bulunurdu.

İngiltere geçen Dünya Harbinde Malta için hususi bir ana yasa yapacağını vadedti. Nitekin 1921 yılında bu sözünü kuvveden fiile çıkararak, Malta'yı kısmi bir dominyon olarak kabul etti. Bilâhare 1928 senesinde bu kanun biraz daha genişletildi.

Malta bir İngiliz valisi tarafından idare olunur. Malta'nın bir de kendine mahsus hususi bir parlamentosu vardır. Bu meclis, ana yasa mücibince 32 kişiden mürekkebidir. Bu parlamento azaları Malta'lılar tarafından seçilir. Bundan maada Malta'nın 17 kişilik bir de âyan meclisi vardır. Bu âyan azasının 7 isidandan esrafından, ikisi âdanın asil tabakasına mensub kimselerden, ikisi ticaret odasından, ikisi din ruhsası arasından, ikisi münevver tabakasına mensub kimselerden, diğer iki taneisi meslek birliklerinden mensub işçilerden seçilir. Bu suretle bu meclis te, meslekî temsil esasına dayanarak bütün ada halkını temsil etmiş olur.

Âyan meclisi, parlamentonun kararlarını kontrol etmek hakkını ha-

— Fakat cüzdân muhakkak ki buradadır, diye bağırdı. Cüzdân ne şato sahibinde, ne de kızında. Onların hepsinin üstlerini başlarını aradım; odalarını da aradım; nafiile hiçbir şey bulamadım. Bu cüzdânı muhakkak bulmak lâzım.

Binbaş müstezhi bir şekilde:

— O halde kendinizi arayınız, dedi.

Fakat, iri bıyıklarını parmağının ucile çekistiren Berg, bir an sesini çarpmadı, sonra dostlarına dönerrek:

— Haydi, hepimiz geliniz. Hep beraber konuşup görüşmemiz lâzım dedi.

Sonra Garrison'a ve Verity'ye dönerrek ilâve etti:

— Size gelince, siz de sakin ha şatodan sıvışmaya kalkarsanız, so-nunu siz bilirsiniz. Böyle bir hareketle girişerseniz üzerinize ateş edilecektir.

İlk önce o, arkasından da avaneleri dışarı çıkardı.

Oda hizmetçisi, öteye beriye gelişi güzel fırlatılmış elbiseleri topl-

ıdır. Fakat kabul edilen bir kanunun, veyahud bir kararın mar'if olabilemesi için mutlaka vali tarafından tasdik edilmiş olması şarttır.

Malta'nın resmi dili İngilizcedir. İngilizceye müvazi, yarı resmi bir dil olarak ta italyanca kabul edilmiştir.

Yazımızın baş tarafında da söylediğimiz gibi Malta'nın bütün ehemmiyeti, bunun stratejik ve coğrafi vaziyetinden ileri gelmektedir. Ada, Akdenizde seyrisfer eden bütün gemileri kontrol edebilecek bir coğrafi vaziyete sahiptir. Malta'dan Cebelüttrika olan mesafe 980 mil kadar olup, vasatî 18 mil süratle giden bir gemi bu mesafeyi 54 saatte katedebilir. Aşağı yukarı, Malta'nın Portaide olan uzaklığı da bu kadardır. Malta'nın Korfo adasına olan uzaklığı ise 480 mil, veyahud 30 saatir. Malta'nın, Afrika sahlinin en çıkıntılı noktasına olan uzaklığı ise 200 mil, vahud 11 saatir.

Diğer taraftan Malta'nın Sicilyaya olan uzaklığı ise ancak 40 mil, yani 2 saat kadar bir seydir. İtalyanlar Malta'nın ehemmiyetini azaltmak için, Sicilya adasını azami şekilde tahkim etmişler, buraya müteaddid hava üsleri yapmışlardır. Hatta bu da kâfi gelmediği için, son zamanlarda Almanlar da Sicilya adasında esaslı hava meydanları hangarlar, depolar yapmak suretili burasını çok mühim bir tayyare üssü haline ifraz etmişlerdir.

Fakat buna rağmen, Almanya ve İtalyanlar, daha harbin ilk aylarında Malta'yı tecrid edebilecek ümidleri, bugün tahakkuk etmemiş bulunuyor. Malta gene, Akdenizin ortasında, İtalyanın muvasala yollarını, müstemlekelerini, hattâ kendilerini tehdit etmekte devam eden çok esası bir üs olarak, dimdik ayakta duruyor. Hatta, İngilizlerin bir taraftan Bingaziye kadar gelmeleri, diğer taraftan, bir hava üssü olarak Girid adasından istifade etmeleri, Malta'nın vaziyetini büsbütün tahkim etmiş bulunuyor.

Malta, haddi zatında, her bakımdan fevkalâde müstahkem bir deniz ve hava üssüdür. Alman ve İtalyan tayyarelerinin, bir iki defa bu adaya yaptıkları hücumlar, burasının, tasavvurun fevkinde müstahkem olduğunu ispat etmiştir. Çünkü yalnız bir hücumda, Almanlar, 85 tayyare kaybetmişlerdir, ki bu rakam, adanın kudreti hakkında esaslı bir fikir verebilir kanaatindeyiz!

Malta, aynı zamanda büyük bir filonun barınmasına müsaid, harikulâde güzel bir limana, Dü Valenta limanına sahiptir. Bu limanda, gemilerin tamiri için çok güzel doklar da mevcuttur.

Gelecek yazımızda, İngilterenin Akdenizdeki üçüncü istinad noktası olan Kıbrıs adasından bahsedeceğiz. **Hasan Âli Ediz**

TIYATRO

(Başarafa 5 nci sayfa)

dikkatle hazırlanmış olduğu bil-hassa birinci tablodan göze çarpıyor.

Piyeste kadın yoktur, temsil eden san'atkarlar arasında hapishane Müdürünün (Hüseyin Kemal) rolü oldukça güç... Kuvvetli san'atkar, bu güç rolün güçlüğünü sanki kendi hiç hissetmiyormuş kadar yapıyor. Mahmud, Talât, Hadi ve İmralının insanları rollerine çıkan diğer san'atkarlar muvaffak oluyorlar.

İsmet Hulusi

Kandıradaki yangın

Kandıra (Hususi) — Kandıra'nın Aydınlık mahallesinde merhum Nazmiye adı evde yangın çıkması ise de halkın gösterdiği gayret sayesinde ateş derhal söndürülmüştür.

— Sunu bırak Dwight, dedi.

— Emri yerine getirmek istiyorum, mösyö.

— Haydi derhal defolup git buradan!

Hizmetçi:

— Peki, efendim, dedi ve sessizce odadan dışarı çıktı.

Stephen, Verity ile yalnız kalınca başını çarpmaya başladı:

— Bu herifin söylediklerini işittin mi? Onun da üstünü başını aratmış.

— Kimin?

— Floranın. Utanmaz herif. Artık ona tahammül edemem, Phil. Artık hareket geçmemiz gerek, işittiyor musun?

Doğu boğazını temizlemek için hafifçe öksürdü ve:

— Evvelâ size bir sual sormam gerek. Eğer isterseniz cevap vermekten imtina edebilirsiniz, fakat eğer cevap vererseniz, hakikati söyleyin: Dün akşam, pencereleli bahçeye bakan odalar önünde bulunuz mu? (Arkası var)

Afrikada harb siddetlendi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
Habeshistanda, Habes vatanperverlerinin Debra Markos'a karşı taziyeleri inkisaf etmektedir.

17 Mart tarihinde kuvvetlerin Habeshistanın cenubu sarkisinde mühim bir münakale merkezi olan Cica şehri işgal etmişlerdir.

Diğer cepheelerde umumî ilerletmiş devam etmektedir.

Nairobi 19 (A.A.) — Sarki Habeshistanda kün Cica şehrinin işgal edildiği resmen bildirilmektedir. Cica, Harrarın 80 kilometre mesafesinde olup İngiliz Somalinde Hargetsha'ya çok modern madeni bir otomobil yolu ile bağlı bulunmaktadır.

300 bin kişilik İtalyan ordusunun akıbeti

Atina 19 (A.A.) — Atina ajanları bildiriyor:

Yunan gazeteleri Berberanın istirdadı hakkında geniş yazılar yazmakta ve bu haberin Yunanistanda, İngilterede olduğu kadar sevinçle karşılandığını kaydetmektedirler.

Aynı gazete dün Daost ile emrindeki 300,000 kişilik İtalyan ordusunun vaziyetinin ümitsiz bulunduğunu ve pek yakında İngiliz kütalarının İtalyan imparatorluğunu haritadan silerek başka cephele sevk edilmiş hazır bir hale geleceklerini ilâve etmektedir.

İlk taarruz

Kahire 19 (A.A.) — Royter ajansının Keren cephesinde bulunan hususî muhabiri bildiriyor:

Altı hafta kesif hazırlık yapıldıktan sonra İngiliz kuvvetleri Kereni ihata eden düşman mevzilerine karşı Pazar günü saat 7 de hücumu geçirmişlerdir.

Kuvvetlerimiz bir aydanberi İtalyanlar tarafından müdafaa hazırlanan mevzilere hücum etmişlerdir. Buradaki düşman kuvvetleri adeden üstündü ve 30,000 raddesinde tahmin edilmektedir.

Buna binaen Keren muharebesinin birkaç gün sürmesi muhtemeldir.

Göğüs göğüse çarpışmalar

Kahire, 19 (A.A.) — Ordu namına beyanatta bulunmuş memur zat dün şunları söylemiştir:

Eritrede Keren cephesinde 40 dereceden fazla bir hararet altında şiddetli muhasebeler olmaktadır.

Henüz sarîh malumat alınmışsa da bu dağ muharebesinde göğüs göğüse çarpışmalar olduğu görülmüştür. Düşman çok şiddetli mukabil taarruzlar yapmış, fakat bu mukabil taarruzların hepsi muvaffakiyetle püskürtülmüştür.

Hava akımları

Kahire, 19 (A.A.) — Orta şark İngiliz hava kuvvetleri karargahının tebliği:

Habeşistan ve Somalideki hareketlerimiz müzaheret eden hava kuvvetlerinin faaliyeti dünki Salı günü de hiç azalmaksızın devam etmiştir.

Somalide: Keren muntakasında şehir etrafındaki tepelerde bulunan düşman kıtaları ve top mevzileri şiddetle bombardıman edilmiş ve mitralyöz ateşine tutulmuştur. Dologrook civarındaki yollar üzerinde düşmanın motorlî nakliye vasıtalarına tam isabetler kaydedilmiştir.

Arnavudlukta

Arnavudlukta: İngiliz bombardıman tayıyareleri dün Draç doklarına muvaffakiyetle neticelenen çok şiddetli bir taarruz yapmışlardır. Taarruzdan sonra yangınlar çıkmış ve infialıklar olmuştur. Bu taarruz düşman hava dağı bataryalarının şiddetli ateşine rağmen yapılmıştır. Diğer bir İngiliz bombardıman tayıyare tesekkülü Buzlı ve Glave arasındaki yol üzerinde düşman kamplarına ve motorlî nakliye koluna taarruz etmiş ve gerek yola gerek binalara tam isabetler kaydedilmiştir.

Bütün bu hareketlerden tayıyarelerimiz, bir müstesna olmak üzere uslerine dönmüşlerdir.

Egede şehirlerarası telefonu

Aydın (Hususî) — Ege muntakasında şehirler arası telefon konuşmasının genişletilmesi üzerinde yapılan tetkikler sona ermiş ve İzmir-Nazilli arası otomatik telefon tesisatının yapılmasına başlanmıştır.

Bu hat, şimendifer güzergâhında bulunan bütün şehir ve kasabalara uğrayacağı gibi Aydın vilâyetine bağlı ve iktisadî ehemmiyeti haiz bulunan Kermencik, Karapınar, Köşk, Sultanhisar ve Atece nahiyelerinden de geçirecektir. Tesisata nezaret etmek ve yeniden Atece nahiyesinde açılmış olan P. T. T. şubesinin küşedim yapma maksadıyla Münakalât Vekâleti İzmir muntakası fen müfettişi bu hafta Aydına gelmiştir.

Şehirlerarası telefon tesisatının bu vilâyette geniş ölçüde yer alması halka pek memnun etmiştir.

Son Posta S P O R

Millî küme maçları meselesi dün de halledilemedi

Beden terbiyesi umum müdürünün tebliği üzerine klüb murahasaları bugün de toplanacaklar

Bir hafta içinde üç karar değiştiren federasyon son kararından hiç bir suretle feragat ve fedakârlık etmedi.

Federasyon diyor ki: 1939-40 senesi millî küme şampiyonu olan takımın mağlûb etmiş bulunun ve aynı mevsim Türkiye birinciliğini kazanan Eskişehir Demispor takımını istihkak kesbettiği millî kümeye girecektir.

İste vaveylâ bundan dolayı koptu. Millî kümeye teknik ve para getiren takım lazımdır. Görmedik ve bilmiyoruz, belki teknik de var, para getirecek seyirci de...

Şehrimizde toplanan klüb murahasaları federasyonun son tebliğine itiraz ederek vaziyetin neza-ketini ve maçların selâmet yolunu gösteren kararların bir gün evvel federasyona bildirmişlerdir.

Dün akşam, geç vakit yapılan toplantıda beden terbiyesi umumî müdürünün imzasıyla taşıyan bir telgraf okundu. Bu telgraf bütün tahminleri altüst etti.

Umumî müdür göndermiş olduğu telgrafta kat'î olarak şöyle diyordu:

«1942 seneinden itibaren millî küme müsabakaları yapılmakta olan müsabaka talimatnamesine göre olacak, bu senesi için resmî mahiyette yapılacak millî küme müsabakalarının federasyon heyetinin vermiş olduğu son karardaki prensiplere göre yapılması zaruridir. Bu şartlar dahilinde yapılacak müsabakaya iştirak için mali bakımdan kendi vaziyetini müsaad görmiyen klüblerin, bu sene millî küme anlaşmasında hariç kalmak hususunda tam serbestiye malik olduklarının alâkadar ajan ve murahasalara bildirilmesi.»

Umumî müdürün bu emir içtima halindeki murahasalara tebliğ edildi. Klüb murahasaları hiç de bek-

lemedikleri bu tebliğ üzerine ikiye ayrılarak içtimalarına devam ettiler.

Hülasatan verilen karar şudur: İstanbul klübleri murahasaları bugün öğle üzeri toplanıp işi bir karara bağlayacağı ve akşam altıda son kararlarını futbol federasyonunun İstanbuldaki mümessiline bildireceklerdir.

İki sene evvel de buna benzer bir hâdisse olmuş, ve anlaşan klübler birbirleri aleyhine hareket etmek suretile bir fikir etrafında toplanmalarını sahaya çıkıp maç yaparak ve hattâ bir takım da rakibine seremoni yaparak kâinata ilân etmişlerdi.

Klüblerimizin bugün verecekleri kararda çok hassas ve isabetti davranmaları lazımdır!..

Ömer Besim Mekteb lig maçları.

Mektepler arası lig maçlarına dün Şeref sahasında devam edilmiştir. Birinci maç: Pertevniyal ile Taksim lisesi arasında yapıldı. Pertevniyal hâkim bir oyundan sonra 2-0 galib geldi.

İkinci maç, Yüce Ülkü ile Şişli Terakki lisesi arasında idi. Yüce Ülkü maçı 3-0 kazandı.

Üçüncü maç: Muallim mektebi ile Şişli lisesi takımı arasında oynandı. Çok heyecanlı olan maçı 1-0 Muallim mektebi takımı kazandı.

Mekteb kros takımı seçildi

30 Martta İzmirde yapılacak Türkiye birinciliğine iştirak edecek mektepler muhtelitini seçmek üzere dün yapılan koşu muvaffakiyetli olmuştur. San'at mektebinden Ahmed 17.20.9 dakikada birinci, Haydarpaşadan Melih ikinci, Kabataştan Nûmik üçüncü, Haydarpaşadan Gazi dördüncü olmuştur. Mekteb muhteliteli takımı 28 Martta İzmirde gidecektir.

Büyük ilim adamımız Besim Ömer üniversitede hürmetle anıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
da ancak için buraya toplanmış bu lunuyoruz. Merhumun büyük hatırasına hürmeten iki dakika sükût edelim...

İki dakikalık ihtiram sükûtunu müteakib Cemil Bilsel sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Profesör esim Ömer Akalın, içinde bulunduğumuz büyük ilim müessesesinin intihabla başına gelen ilk rektördür. Gene Besim Ömer, rektörlük müddeti bittikten sonra, ikinci defa rektörlüğe getirilen ilk rektördür. Bu iki meziyeti onu ebediyen anmağa kâfidir. Profesör Besim Ömer Akalın uzun müddet Tib Fakültesi kürsüsünü de işgal etmiştir. Derislerinde kendisinin çok sevdiği. Hattâ diyebilirim ki, Üniversitedeki kürsüsünü müessesine gene bizzat kendisidir. Bugün ilim âlemine verdiği 48 eser memleketin ölmüş 48 âbidesidir. O hastalarına o kadar müşfik bir baba tavri takınırdı ki, bir aile babası sıfatıyla doktor Besim Ömerin memleketi yaptığı hizmetlerin tebarüz ettirilmesini diğer arkadaşlara bırakırım.

Besim Ömer büyük bir insan ve kâmil bir insan olarak her zaman hürmetle anılır.»

Rektör Cemil Bilselden sonra söz alarak merhumun en yakın arkadaşlarından profesör Akil Muhtar, bariz bir heyecan içinde ve gözleri yaşarak demiştir ki:

«Ben Besim Ömeri bir kardeş, bir aziz dost tanıdım. Ölümlü zümremde o kadar derin bir tesir bıraktı ki hâlâ o tesirin altındayım.»

Akil Muhtar müteakiben, Besim Ömer Akalın ilim âlemindeki 50 inci yılı münasebetile 1928 de yazdığı bir yazıyı okumuş ve sözlerini göz yaşları arasında bitirmiştir.

Akil Muhtardan sonra profesör

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan

«Edebiyat Fakültesi binasının 1941-42 lirası keşifli tamir işi 27/3/1941 Perşembe günü saat 15 de Rektörlükte açık ektâime ile ihale edilecektir. İstekilerin 70 liralık muvakkat teminat mektupları ve bu gibi işler yapılmak üzere İstanbul vilâyetinden 1000 liralık vesika almalari ve 941 liralık aid Ticaret Odası hâgıdılarını göstermeleri lazımdır. Keşif, şartname, mukavele projesi hergün Rektörlükte görülmür. «1877»

Şimali Afrikada Almanlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

kaya gönderilen heyet, söylendiğine göre, Alman ordusuna, donanma -sına ve hava kuvvetlerine mensub azayı ihtiva etmek üzere takriben 60 kişiden ibarettir. Bu heyete, muhtelif mütehassısların da dahil bulunduğunu farzetmek gerektir. Şimali Fransız Afrikasındaki diğer Alman heyetleri azasının sayısı hakkında hiç bir malumatımız yoktur. Bu Hitlerin zahiri vazifesi müteakibe şartlarını tabikini kontrol etmektedir. Fakat ben eminim ki bunların vazifesi yalnız bundan ibaret değildir.

İşçi mebusu Martin, İngiliz hükümetinin bu hususta yeni tedbirler alıp almayacağını sormuştur.

Butler demiştir ki: Vaziyetin inkisafını pek yakın dan ve adım adım takip ediyoruz.

Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

reyan eden vukuf malumdur. Şimdi, Japonya, tarihinin en nazik zamanında bulunuyor; hattâ denilebilir ki, Japonyanın vaziyeti Almanyanın vaziyetinden daha nazik ve daha vahimdir. Eğer bugünkü mücadeleden Almanya mağlûb, İngiltere ile Amerika galib çıkarlarsa Japonyanın bütün deniz politikası sukut eder. Aynı suretle, uziyacak bir harb esnasında Avrupalın bütün kuvvetleri zayıflar, Rusya kendisini yeni bir mücadele devresine hazırlamak devam etmiş bulunursa, Japonya, karada da tehlikeye düşer.

Su halde, Japonya, bugünkü mücadeleden yakın safhalarında, bütün kuvvetlerini kullanmaya mecbur olduğunu görecektir ve içine bir defa girmiş olduğu davayı bütün varlığı ile tutmaya karar verecektir. Bilhassa Amerika, Filipin adalarının şimalinde Guam adalarını suretle tahkim etmeğe karar verdikten sonra, Japonyanın yarım siyasetle yürümesi kabil olamaz görünür.

Bütün bu sebeplerden dolayıdır ki, etrafta hakiki bir dünya harbine doğru gidildiğini gösteren bir hava içinde yaşıyoruz.

Muhittin Biçgen

Almanların işgali altındaki memleketlerden çektikleri paralar

Londra 19 (A.A.) — Hariciye müsteşarı Butler, bugün Avam Kamarasında, Almanyanın istilâ ettiği memleketlerden çekmekte olduğu paralar hakkında müthiş rakamlar zikretmiştir.

Butler demiştir ki: İsgal altında bulunan topraklara tahmil olunan yükün en büyük kısmı esya ile ödenmektedir. Almanlar bunu şart koşmuşlardır. Alman işgali altında bulunan garb memleketlerinin işgal masrafları olarak Almanlar ödedikleri para, senede takriben bir milyar İngiliz lirası tahmin edilmektedir. İsgalden evvelki kurslara nazaran bu paranın teferrüatı şudur:

Norveç: Bir milyar 200 milyon krun, yahud 68 milyon İngiliz lirası.

Danimarka: 540 milyon krun, yahud 26 milyon İngiliz lirası.

Belçika: 9 milyar frank, yahud 75 milyon İngiliz lirası.

Holanda: 405 milyon guilder, yahud 54 milyon İngiliz lirası.

Fransa: 14 milyar 600 milyon frank, yahud 827 milyon İngiliz lirası.

Muhittin Biçgen

Deniz komisyonu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Komisyonun reisliğine Devlet Denizyolları işletme umum müdürü İbrahim Kemal Baybora tayin edilmiştir. Toplantıda genel kurmay namına deniz kurmay albayı Münici Ülhan, Ticaret Vekâleti namına Muhsin Seren, İktisad Vekâleti namına Zekeriya Sener, Ticaret ve Sanayi odasından Suad Karaoşman ve İstanbul liman reisi Refik Ayantur hazır bulunmuşlardır.

Komisyonunda Türk armatörler birliğini, birliğin reisi, Rıza Sadıkoğlu temsil edecektir.

İçtimada Vekil komisyon azalarına, yarın meriyete girecek olan kor dinasyon kararnamesinin ve komisyonun vazifelerinin esasları hakkında icab eden hususları izah ile bazı teklifler vermiş ve komisyonun vazifesinin ehemmiyetini tebarüz ettirerek, hükümetin tanzimini ehemmiyetle despi ettiğini bu işde komisyon azalarına muvaffakiyetler dilemiştir.

Komisyonun üç saat süren içtimadan sonra Vekil genel vekil Havuzlara giderek tetkiklerde bulun-

Denizyolları idaresi bir hastane kurdu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

haline getirilen bu binada tadilat yapılmış, icabında 25 yatağa çıkarılmak üzere tedbirler alınmıştır.

Hastanede, laboratuvar, ameliyathane, dahili muayene odası, pansuonun servisi, göz, diş klinikleri ve ihtiyaca tekabül edecek vüs'atte bir eczane kurulmuştur.

Yeni hastanenin başına değerli doktorlarımızdan operatör Nihad Güner getirilmiştir. Teşkilatçı bir zat olan Nihad Günerin, tiz bir itina ile meydana getirdiği bu eser hakikaten Devlet Denizyolları idaresi gibi, geniş memur ve müstahdem kadrosu olan büyük bir teşkilata büyük bir haldedir. Hastanede göz mütehassısı Murad Aydın, cildiye mütehassısı Hayri Ömer, diş doktoru Calib vazife almışlardır.

Bunların haricinde ihtisasa ihtiyaç gösterilen hastalar tercihan devlet hastanelerine gönderilmekte ve hastane masrafları idarece tesviye edilmektedir. Hastane hergün 30-60

kişiyi ayak tedavisi yapmakta, acil vak'alarda, hasta, alkonulmaktadır.

İdare, kendi müntesibleri için tesis ettiği bu hastane ile ikifa etmemiş, yaptığı meşkur ve hayırlı işi daha şamil bir şekle de koymuştur.

İdare, kendi memur ailelerinin muayene ve tedavileri hususunu da karar altına almıştır. Hastaneye her memur ailesi için bir cüzdan verilecek ve memur aileleri icabında muayene ve reçete bakımından idare hastanesinde istifade edeceklerdir. Hastaneye kadar gelemecek vaziyette olanların evlerine doktor gönderilecektir.

Yıllarca, ratib, mühmel birkaç o-dacıkta sıkışık kalmış olan şubhat servisini, bulunduğu ihmal köşesinde kurtarıp ona temiz bir hastane kazandırmış ve münetsiblerinin şubhat işleriyle yakından alâkadar olmuş olan Denizyolları Umum Müdürlüğünün bu hareketi ve eseri cüden takdire lâyıktır.

İspanyanın vaziyeti

Londra 19 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin Lizbon muhabiri Alman nüfuzunun İspanyada zafa uğradığını bildirmektedir.

Halk Almanlarla sıkı bir işbirliği yapıldığı takdirde kaybedilecek şeyin kazanılacak olanlardan fazla olduğunu anlamış bulunuyor. Efkârı umumiyedeki bu inkisaf kısmen İngiltere ile yapılan yeni ticaret anlaşmasından ileri gelmektedir.

Muhabir, yazısına şöyle devam ediyor:

Siyasi bakımdan daima Almanya lehinde bariz bir temayül vardır. Serrano Suner Alman silâhlının mağlûb edilemeyeceğine kanidir. Bununla beraber Berlin ziyareti esnasında beklediği kadar hürmetkâr bir muamele görmediği için Almanların uğruyağı herhangî bir hezimet bu husustaki fikrini değiştirebilir.

Muhabir yazısını şöyle bitirmektedir:

Vichy'ye bir Fransız hükümeti nin mevcudiyeti, isterse bu hükümet âciz ve hattâ Alman taraftarı olsun, İspanyol siyasi mahfelle-

Alman deniz üsleri bombalandı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

çok infialıklar olmuş ve büyük yangınlar çıkmıştır.

Wilhelmshavende de infialıklar olmuş ve yangın çıkmıştır. Bu yangınların birçoğu pek büyüktür. Rotterdam limanında petrol depolarında birçoğu çok büyük mekyasta olmak üzere yangınlar çıkmıştır.

Diğer tayıyareler de Emden doklarını bombalamış ve Tekel'de bir hedefe hücum etmişlerdir. Aymca Holandada iki tayıyare meydanına da hücum edilmiştir.

Dün gündüz, aynı servise mensub tayıyareler Holanda sahilleri açıklarında düşman gemilerine bombalarla ve mitralyözlerle hücum etmişlerdir.

Tayıyarelerimizden biri bu harekâtan dönmemiştir. Pazartesi gecesi üç düşman tayıyaresinin düşürüldüğü tahakkuk etmiştir.

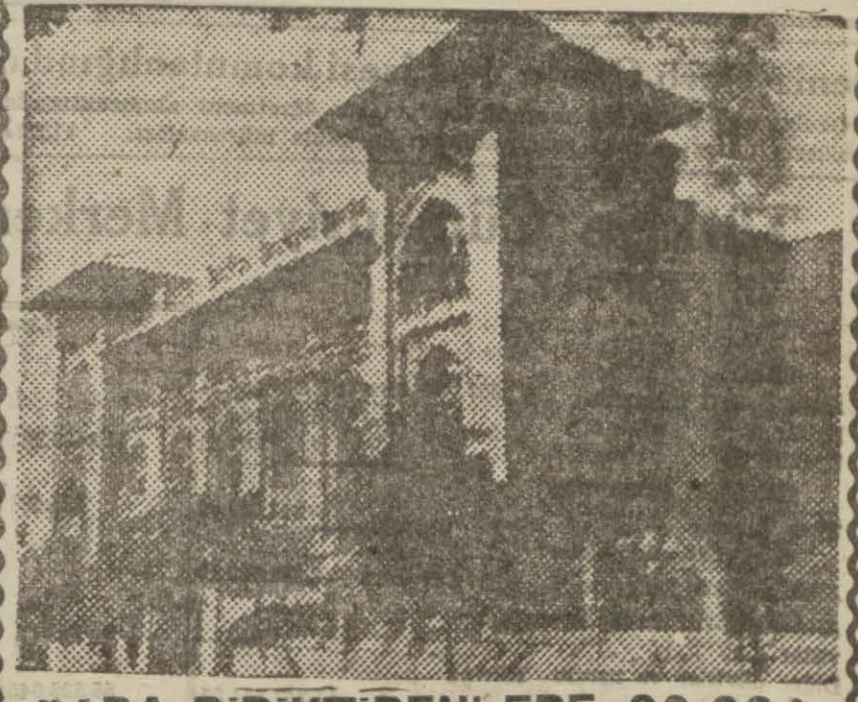
Türkiye Cumhuriyeti ZIRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zarar ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kasım tarihlerinde çekilecektir.

Piyasada Balıkyacağı mev-
cut olmadığından onun
YERİNE

**H A S A N Zeytin-
yağı içiniz**

Mukavvidir, Midevidir Böbrek,
Karaciğer hastalıklarında şifası
vardır. Yemeklerde pilâvda,
balıklarda bilhassa mayonezde
ve pilâvda tereyağı yerine
KULLANINIZ

Taksim Belediye Gazinosunda her Akşam
TAKSİM MELODY
REVÜSÜ
40 KİŞİLİK VE 15 TABLOLUK FEVKALÂDE REVÜ - İKİ SAAT GÜLMEK İÇİN FIRSAT
BÜYÜK BALET - ŞİK ELBİSELER-ZENGİN DEKORLAR
HER CUMARTESİ VE PAZAR SAAT 17 de MATİNE

Bugün saat 18 de MATİNE

TIYATROLAR
Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı'da dram kıs-
mında, akşam saat
20,30 da
İmralının insanları
İstiklal caddesinde komedi kısmında
Akşam saat 20,30 da
DADI

GRIPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Neuralji, Kırıkık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser
İcabında günde 3 kase alınabilir. TAKLİTLERİNİN SAKININIZ.
HER VERDE PULU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ

Ma'tepe Askerî Lisesi Md. den :

Maltepe askerî lisesinde bulalık yıkama makinesini kullanacak bir
makine ihtiyacı vardır. Taliblerin vesikalarıyla birlikte Topkapı haricini,
de Maltepe askerî lisesi Md. ne müracaatları. «2125» «2090»

TİMOFUJ

(Abdest bozan) dediğimiz barsak kurtlarının devasıdır.
Bunlar sığır etile yapılmış pastırma ve sucukları yiyenlerde hasıl olur.
Uzunlukları dört metreden on metreye kadar olur ki birçok tehli-
keli hastalıklara yol açar. TİMOFUJ bu kurtların en birinci devasıdır.
Sihhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur,
reçete ile satılır.

Hava Gedikli alınıyor

Türk Hava Kurumu Gedikli Yuvasına Gedikli namzedi alınacaktır.
Kabul şartları ve müracaat usulleri hakkındaki mufassal talimat Türk
Hava Kurumu şubelerinde mevcuttur.
Yuvaya girmek isteyenlerin buldukları mahallin Hava Kurumu şubelerine müracaatları. (2062)

DENİZ, KARA ve TUNA VASITALARİLE

Avrupalıya ve Avrupalıdan, beynelmül her nevi nakliyat gümrük ve
transit işleri.

K. A. MÜLLER ve Şki.

Galata Voyvoda Caddesi Minerva Han Telefon: 40090
Telgraf: Transport

İstanbul fiyat mürakabe komisyonundan

56 No. lu ilân — 1 — 19.1941 tarihli gazetelerde intişar eden 56 No. lu
ilânın ikinci maddesinin birinci satırındaki «yerli pamuklu mensucat-
tan» ibaresi «yerli yünü mensucat» şeklinde tashih edilmiştir.
2 — Yerli yünü ve pamuklu mensucat ile yün ve pamuk ipliklerinde
toptancının perakendeciye veresiye satışlarında vadesine göre perakendeciye
verilen kârın azami % de 20 si toptancıya aid olabilir. İlân nu-
nur. «2158»

**İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen
Haricî Askerî Kitaatı İlânları**

Balıkesirde depodan wagonlara yükletilecek 130 ton arpa ve Bandır-
mada wagonlardan anbara kadar boşaltılacak 780 ton arpa, yulaf ve
yine Bandırmadan anbardan vapur veya motöre yükletilecek 1765 ton
yem maddelerinin ihalesi Bandırma'da askerî satın alma komisyonunda
yapılacaktır. 1765 ton yem maddesinin Bandırma'dan Çanakkaleye nakli
ve Çanakkalede vapur veya motörden boşaltılıp anbara taşınması
pazarlıkla 22/3/941 Cumartesi günü saat 11 de Çanakkalede askerî satın
alma komisyonunda yapılacaktır. Nakliyatın beher tonuna 9 lira boşalt-
ma ve anbara taşımaya 225 kuruş tahmin edilmiştir. Taliblerin belli
vakitte komisyonu gelmeleri. «2140 - 2150»

★ ★
Aşağıda yazılı muhtabiyeler alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 24/3/
941 Pazartesi günü saat 15,30 da İzmirde Bornovada askerî satın alma
komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 26,247 lira kat'î tem-
inatı 3937 liradır. İsteklilerin belli vakitte komisyonu gelmeleri.

İp yular başlığı.	3000 adet
İp yular sapı.	500 »
Kıl kolan.	3000 »
Köstek.	550 »
Paybent.	550 »
Tavla halatı.	240 »
Araba koşumu çulu.	1637 »
Kadana çulu.	534 »

«2142 - 2152»

★ ★
45.000 lira keşif bedelli Kayseride toprak tesviyesi ve sair işleri pazar-
lıkla yapılacaktır. İhalesi: 25/3/941 Salı günü saat 11 de Ankarada M.
M. V. Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'î teminatı 6750
liradır. Şartname ve profelleri 225 kuruş komisyonundan alınır. Taliblerin
belli vakitte komisyonu gelmeleri. «2132» «2097»

★ ★
Hepsine tahmin edilen fiyatı 22.000 lira olan 10 adet grup elektrejen
pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi: 26/3/941 Çarşamba günü saat 14 de
Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'î tem-
inatı 3300 liradır. Evsaf ve şartnamesi komisyonunda görülür. Taliblerin
belli vakitte komisyonu gelmeleri. «2122» «2059»

★ ★
Beher tonuna tahmin edilen fiyatı 98 lira olan 500 ton palamut ve be-
her tonuna tahmin edilen fiyatı 300 lira olan 100 ton palamut hülasası
ve beher tonuna tahmin edilen fiyatı 470 lira olan 40 ton beyaz mazi ve
beher tonuna tahmin edilen fiyatı 540 lira olan 10 ton çivit mazi pazar-
lıkla satın alınacaktır. İhalesi: 22/3/941 Cumartesi günü saat 11 de An-
karada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 516
kuruş komisyonundan alınır. Aynı ayrı taliblere de ihale edilebilir. İstek-
lilerin belli vakitte komisyonu gelmeleri. «2120» «2057»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emec

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEC. A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Nafia Vekâletinden

4/4/941 Cuma günü saat 16 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde
Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonun-
da İsparta vilâyeti Eğridir kazası Direskine Devlet ormanından kesile-
rek İsparta istasyonunda teslim şartlı «132.000» Eğridir istasyonunda
teslim şartlı «114.000» lira muhammen bedelli veya hususî mukaveleli
ormanlardan kesilmek ve ana hat üzerinde her hangi bir istasyonda tes-
lim edilmek şartlı ve şartnameye göre yapılacak mukayese dahilinde
«40000» aded normal çam traversinin kapalı zarf usulü ile eksiltmesi ya-
pılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve tefferatı «660» altı yüz altmış kuruş bedel
mukabilinde Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.
İsparta istasyonu için verilecek tekliflerin muvakkat teminatı «7850»
lira Eğridir istasyonu için «6950» liradır.
İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yaz-
ılı vesak ile birlikte aynı gün saat 15 e kadar mezkûr komisyona mak-
buz mukabilinde vermeleri lazımdır. «1560» «2138»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den :

Muhammen bedeli (935) lira olan 1200 aded düz beyaz yemek tabağı
ile 500 aded düz beyaz çorba tabağı (31.3.1941) Pazartesi günü saat
(10.45) onu kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon
tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (70) lira (13) kuruşluk muvakkat teminat
ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar
komisyona müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır.
1899

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Satılık enkaz

L.	Kr.
1500	Hasköyde Piri Mehmetpaşa mahallesinin ve caddesinde 124, 126, 128 sayılı gayri menkuller.
300	Taksimde Sıraserverler caddesinde Sirkeci Mustafağa cami yanında 5/, 6/1, 2, 3 No. lu evler.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin enkazları 15 gün müddetle satılmak
üzere müzayedeye konulmuştur. İhaleleri 26/3/941 Çarşamba günü saat
15 de Beyoğlu Vakıflar İdaresinde yapılacağından isteklilerin Akarat,
Mahlûlât kalemine müracaatları. «1833»

M. M. Vekâletinden :

- 1 — Kayseri - Zencidere Gedikli erbaş hazırlama orta okuluna bir
fransızca, iki matematik ve bir fizik-kimya öğretmeni alınacaktır.
- 2 — Taliblerin 439 sayılı kanun hükümlerine göre orta okul muallimliği
ği yapacak evsafda bulunmaları şarttır.
- 3 — Kendilerine 3656 sayılı barem kanununa göre aylık ücret verile-
cektir.
- 4 — İsteklilerin tekemmül ettirecekleri evraklarını 15/5/941 tarihine
kadar Ankarada Askerî Liseler Müfettişliğine göndermeleri lüzumu ilân
olunur. «2104 - 1971»

1941 İKRAMIYELERİ

1 adet 2000 liralık	— 2000.— lira
3 » 1000 »	— 3000.— »
2 » 750 »	— 1500.— »
4 » 500 »	— 2000.— »
8 » 250 »	— 2000.— »
35 » 100 »	— 3500.— »
80 » 50 »	— 4000.— »
300 » 20 »	— 6000.— »

Kesideler: 4 Şubat, 3 Mayıs, 1 A-
ğustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde
yapılır.

T. İş Bankası
1941 Küçük
Tasarruf Hesapları
İKRAMIYE
PLANI

Deniz Harb Okulu ve Lisesi komutanlığından

Okulumuza Üniversite mezunu matematik öğretmeni alınacaktır. İst-
tekilerin nüfus cüzdanı ve diplomalari ile okula müracaatları. «1870»

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 15/3/1941 vaziyeti

AKTİF

PASİF

		Lira	
Kasa:			
Altın : Safi kilogram	72.603.019	Lira	102.121.954.21
Banknot			8.240.126.50
Ufaklık			2.233.302.23
112.595.382.94			
Dahildeki muhabirler:			
Türk Lirası			313.693.88
Hariçteki muhabirler:			
Altın : Safi kilogram	5.387.685	Lira	8.281.500.29
Altına tahvilî kabli serbest dö- vizler			
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakiyeleri			47.243.544.82
56.525.045.11			
Hazine tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		Lira	158.748.563.—
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vakti tediyat			20.149.137.—
138.599.426.—			
Senedat Cüzdanı:			
Ticarî Senetler		Lira	269.241.757.57
269.241.757.57			
Esham ve tahvilât cüzdanı:			
(Deruhte edilen evrakı nakdi.)			
A (yeni karşılığı esham ve tahvilât (tibari kıymetle))		Lira	45.831.516.93
B (Serbest Esham ve Tahvilât:			
Avanslar:			53.758.133.10
Altın ve döviz üzerine avans		Lira	8.943.74
Tahvilât üzerine avans			7.808.722.—
Hazineye kısa vadede avans			
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans			122.084.926.75
129.902.592.49			
Hissedarlar:			4.500.000.—
Muhtelif:			8.432.009.13
772.868.040.22			

		Lira	
Sermaye			15.000.000.—
İhtiyat akçesi:			
Adi ve fevkalâde		Lira	6.188.666.15
Hususî			6.000.000.—
12.188.666.15			
Tedavildeki Banknotlar:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye		Lira	158.748.563.—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vakti tediyat			20.149.137.—
178.897.700.—			
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi			
Karşılığı tamamen altın olarak ihâveten tedavüle vaziedilen		Lira	138.599.426.—
Reeskont mukabilî ihâveten te- davüle vaziedilen			17.000.000.—
255.599.426.—			
Hazineye yapılan altın karşılık- lı avans mukabilî 3902 No. lu ka- nun mucibince ihâveten tedavü- le vaziedilen			
45.500.000.—			451.099.426.—
MEVDUAT:			
Türk Lirası:			
Altın : Safi Klg.	876.80	Lira	74.695.645.66
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabilî tevdi olu- nan altınlar:			1.233.302.56
76.928.948.22			
Safi Klg.	55.541.930		78.124.167.90
78.124.167.90			
Döviz Taahhüdât:			
Altına tahvilî kabli dövizler		Lira	
Diğer dövizler ve alacaklı Kırl- ing bakiyeleri			26.134.117.78
26.134.117.78			
Muhtelif:			114.392.714.17
772.868.040.22			